

NASA KOMUNA

številka 7 a

glasilo ok szdl ljubljana vič-rudnik

17. september 1985

delegatska priloga

**OSNUTEK STATUTA
OBČINE LJUBLJANA
VIČ-RUDNIK**

Delovni ljudje in občani občine Ljubljana Vič-Rudnik, vabimo vas in predlagamo, da se v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva in Zveze sindikatov občine Ljubljana Vič-Rudnik aktivno in tvorno vključite v razpravo o osnutku statuta občine Ljubljana Vič-Rudnik, kot našem skupnem dogovoru o uresničevanju skupnih interesov, pravic in dolžnosti v občini, v temeljnih organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in v drugih oblikah samoupravnega povezovanja in združevanja v občini.

**Predsednik
skupščine občine
Ljubljana Vič-Rudnik
Maks KLANŠEK**

obrazložitev

Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik je na sejah vseh zborov dne 26. septembra 1984 sprejela sklep o uvedbi postopka za spremembe in dopolnitve statuta občine Ljubljana Vič-Rudnik. Tudi skupščina mesta Ljubljane je na sejah vseh zborov 3. februarja 1984 sprejela sklep o uvedbi postopka za spremembe statuta mesta Ljubljane. Na podlagi tega sklepa je komisija za pripravo sprememb in dopolnitev statuta mesta Ljubljane sklenila tudi, da spremembe in dopolnitve statuta občin potekajo sočasno.

Navedeno, kot tudi usklajevanje statuta občine z veljavno zakonodajo na vseh področjih samoupravnega, družbenoekonomskega in političnega sistema, je narekovalo proučitev in sprejem pobude za spremembe in dopolnitve statuta občine, zlasti: proučitev pravic in dolžnosti občine, proučitev pritojnosti zborov skupščine, problematiko svobodne menjave dela, opredelitve pristojnosti in koordinacija dela s skupščino mesta Ljubljane, način sprejemanja odločitev v zborih skupščine, sprejemanje in opredelitev aktov skupščine in njenih organov, volitve in mandati članov izvršnega sveta, opredelitev pristojnosti in organizacija občinskih upravnih organov.

Kot posledica številnih sprememb v veljavni zakonodaji, se je pokazala potreba, da se statut v večini določb in poglavij spremeni oz. dopolni, tako, da se je komisija za pripravo sprememb in dopolnitev statuta odločila, da pripravi osnutek novega statuta občine.

Kljub sprejetim izhodiščem, da se v osnutku statuta ne ponavljajo določbe ustave in sistemskih zakonov o državni upravi in drugih področjih, se komisija tej rešitvi ni mogla izogniti, ker so ustrezne določbe nujna izhodišča za pregledno in jasno ureditev posameznih področij v statutu. Pri pripravi osnutka statuta se je izhajalo iz določbe 185. člena ustave SRS, ki določa sestavine občinskih statuten, v skladu s tem je narejena tudi sistematika osnutka statuta.

V SPLOŠNIH DOLOČBAH se opredeljuje občina kot temeljna družbenopolitična skupnost, kot tudi združevanje občine z drugimi občinami v mestu v posebno družbenopolitično skupnostjo. Določeno je tudi, da je znak občine skulptura »Lovec z Barja«.

Poudarjeno je združevanje občine z drugimi občinami v mestu Ljubljana, kjer delovni ljudje in občani uresničujejo tiste skupne interese ter izvršujejo tiste pravice in dolžnosti, ki jih je občina v skladu s tem statutom poverila mestu.

V poglavju o PRAVICAH IN DOLŽNOSTIH OBČINE so določene pravice

in dolžnosti občine oz. opravljanje funkcije oblasti in uresničevanje vseh drugih skupnih interesov, ki jih delovni ljudje in občani uresničujejo v občini, lahko pa se tudi sporazumejo in dogovorijo, da posamezne pravice in dolžnosti občine uresničujejo v mestu in širših družbenopolitičnih skupnostih.

V poglavju o URESNIČEVANJU SKUPNIH INTERESOV, PRAVIC IN DOLŽNOSTI DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV V OBČINI so določene organizacijske povezave delovnih ljudi in občanov pri uresničevanju skupnih interesov, izvrševanje oblasti in upravljanju drugih družbenih zadev ter način uresničevanja navedenih funkcij v občini.

Določbe o organizacijah združenega dela in samoupravnih interesnih skupnostih poudarjajo bistvo organiziranja in uresničevanja družbenoekonomskih in drugih samoupravnih pravic, kot tudi zadovoljevanje skupnih in osebnih interesov delovnih ljudi in občanov v občini.

Nove so določbe o kmetijski zemljiški skupnosti, ki je nosilec kmetijske zemljiške politike v občini, jasneje so opredeljene tudi dejavnosti posebnega družbenega pomena.

V določbah o krajevnih skupnostih je zajeto predvsem vse tisto, kar pomeni bistvo samoupravnega odločanja in uresničevanja določenih skupnih interesov in potreb občanov. Vse druge zadeve se pa bodo opredelile v statutih krajevnih skupnosti.

Določbe družbenopolitičnih organizacij, drugih družbenih organizacij in društev so popolnoma nove in predstavljajo bistvo delovanja in vloge družbenopolitičnih organizacij, drugih družbenih organizacij in društev. Določbe so povzete iz osnutka statuta mesta Ljubljane.

Način uresničevanja funkcije oblasti in upravljanja drugih družbenih zadev, je opredeljen v določbah o zborih delavcev in delovnih ljudi in občanov, o referendumu in javni razpravi, družbenem dogovarjanju in samoupravnem sporazumevanju, delegacijah in odločanju po delegatih v skupščini občine, ter v določbah o nadzorstvu nad delom organov odgovornih skupščini.

Sprejet je nov zakon o sistemu družbenega planiranja, tako da bo to poglavje v celoti urejeno v skladu z novimi sistemskimi zahtevami.

V poglavju o OBLIKOVANJU IN RAZPOREJANJU SREDSTEV ZA SPLOŠNE DRUŽBENE POTREBE so določbe usklajene med občinami in mestom Ljubljano.

V poglavju o SKUPŠČINI OBČINE je predvidena novost, ki v bistvu izhaja iz določbe 7. člena osnutka statuta in sicer, da v mestu uresničujejo delovni ljudje in občani tiste interese oziroma pravice in dolžnosti, ki jih je s statutom občina poverila mestu. Težnja je, da se v razpravi ob osnutkih statuten podrobno in jasno razmejijo pravice in dolžnosti oziroma interesi, ki jih delovni ljudje in občani uresničujejo v skupščini občine oziroma v skupščini mesta.

Npr. na področju gospodarjenja s stavbnimi zemljišči izhaja, da se zadeve prenašajo na mestni nivo, torej se ustanovi mestni sklad stavbnih zemljišč, čeprav je v zakonu o stavbnih zemljiščih določeno, da se sklad ustanovi praviloma za območje občine, lahko pa tudi za območje dveh ali več občin. V skladu s tem je v osnutku statuta občine opredeljen ta sklad, ker menimo, da določbe o ustanovitvi sklada stavbnih zemljišč vseh petih ljubljanskih občin ne sodijo v določbe statuta mesta.

Pristojnosti skupščine občine so usklajene z zahtevami nove oziroma spremenjene in dopolnjene zakonodaje na vseh področjih, ki jih delovni ljudje in občani uresničujejo v skupščini občine. Na novo so opredeljene tudi pristojnosti zborov in enakopravno odločanje skupščin samoupravnih interesnih skupnosti. Zlasti je poudarjeno, da odločitev o izločitvi dela dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če jo ne sprejme zbor združenega dela.

V osnutku statuta je povzeta opredelitev predsedstva, kot je to določeno v veljavnem statutu. Nova je določba, ki opredeljuje stalno sodelovanje predsednika skupščine s predsedniki skupščin občinskih samoupravnih interesnih skupnosti.

Za volitve predsednika in podpredsednikov skupščine menimo, da jih je treba opraviti na skupni seji zborov, ker gre za volitve najvišjih funkcionarjev skupščine občine.

Določbe o delovnih telesih in organov skupščine so usklajene z veljavno zakonodajo (ustanovitve komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito) itn.

Določbe, ki urejajo področje DRUŽBENIH SVETOV, so skrajšane v odnosu na veljavni statut, ker so pristojnosti svetov sicer določene v zakonu o družbenih svetih, določeno pa je, da se sredstva za delo družbenih svetov v občini zagotavljajo v proračunu občine.

Določbe o IZVRŠNEM SVETU opredeljujejo pristojnosti in funkcije izvršnega sveta bolj podrobno kot v veljavnem statutu in sicer usklajeno z veljavno zakonodajo, ki opredeljuje status in vlogo izvršnega sveta, kot kolegijskega izvršilnega organa skupščine, ki je odgovoren za stanje v občini, za izvajanje politike in izvrševanje zakonov, odlokov in drugih splošnih aktov skupščine občine ter za usmerjanje in usklajevanje dela občinskih upravnih organov. Poudarjena je vloga izvršnega sveta pri organiziranju ter usmerjanju pripravljanih planskih aktov samoupravnih organizacij in skupnosti oziroma družbenopolitičnih skupnosti kot tudi pri zagotavljanju usklajevanja planskih aktov krajevnih skupnosti s plani samoupravnih interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje.

Določeno je tudi sodelovanje izvršnega sveta z drugimi državnimi organi, družbenopolitičnimi organizacijami, družbenimi organizacijami, organizacijami združenega dela, samoupravnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi.

V poglavju o UPRAVNIH ORGANIH IN STROKOVNIH SLUŽBAH so posebej opredeljeni občinski upravni organi in strokovne službe, ter upravne zadeve, ki so jih delovni ljudje in občani poverili in opravljane mestnim upravnim organom, upravnim organizacijam in strokovnim službam.

Določbe o občinskih upravnih organih in strokovnih službah, ki v mejah pravic in dolžnosti opravljajo funkcijo državne uprave, niso bistveno spremenjene, ker je že veljavni statut bil usklajen s sistemskimi zakoni o državni upravi. V odloku skupščine občine bodo pa določene podrobnejša organizacija upravnih organov in strokovnih služb, odnos upravnih organov in služb do skupščine občine in izvršnega sveta, pravice, naloge in odgovornosti delavcev, sredstva za delo upravnih organov, samoupravne pravice in odgovornosti delavcev v delovni skupnosti.

V osnutku statuta je določeno tudi, katere pristojnosti občine so s področja upravnih zadev prenešene na mestne upravne organe, upravne organizacije in strokovne službe, ki so pri svojem delu dolžni upoštevati politiko, sklepe, smernice in priporočila, ki jih sprejme skupščina občine ter jo obveščati o svojem delu.

V primerjavi z veljavnim statutom je področje SPLOŠNE LJUDSKE OBRAMBE IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE dopolnjeno v skladu z določili zakona o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, ki podrobno ureja pravice in dolžnosti občine na tem področju.

V poglavju o VARSTVU USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI so določeni nosilci, ki v občini zagotavljajo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine. Določbe o postaji milice in drugih nosilcih družbenega varstva v občini so usklajene z veljavno zakonodajo.

V poglavju o AKTIH SKUPŠČINE OBČINE so določeni akti, ki jih sprejema skupščina občine, kot tudi akti, ki jih lahko sprejme po enofaznem oziroma dvofaznem postopku.

V poglavju o JAVNOSTI DELA SKUPŠČINE OBČINE, IZVRŠNEGA SVETA TER ORGANOV SKUPŠČINE OBČINE, so določbe, ki zagotavljajo javnost dela, pa tudi določbe, ki se nanašajo na njeno omejevanje v nujnih primerih v skladu s splošnimi interesi.

V poglavju o SODELOVANJU OBČINE IN NJENIH ORGANOV Z DRUŽBENOPOLITIČNIMI SKUPNOSTMI IN DRUGIMI ORGANIZACIJAMI so poudarjene vse oblike sodelovanja občine Ljubljana Vič-Rudnik z mestom, z drugimi občinami, SR Slovenijo ter skupščino SFRJ, kot tudi medobčinsko sodelovanje po načelih prostovoljnosti in solidarnosti.

V osnutku statuta je določeno, da so priznanja in nagrade občine skulptura v bronu »Lovec z Barja« in grafika »Lovec z Barja«. Določeno je tudi, da se za izredne zasluge pri razvoju in napredku občine, mesta ali republike lahko podeli posameznikom naslov častnega občana občine Ljubljana Vič-Rudnik.

V poglavju o SPREMENBAH STATUTA OBČINE se opredeljujejo pobudniki in predlagatelji sprememb statuta občine, kot tudi postopek za spremembo statuta občine.

V Ljubljani, 6. 9. 1985

Predsednik komisije za
pripravo izhodišč, sprememb in
dopolnitev statuta občine
Maks KLANŠEK, l. r.

osnutek

Skupščina občine Ljubljana Vič-Rudnik je na podlagi 1. odstavka 185. člena Ustave SRS na skupnem zasedanju zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora dne ... po razpravi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva Ljubljana Vič-Rudnik sprejela

STATUT

občine Ljubljana Vič-Rudnik

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

V občini Ljubljana Vič-Rudnik (v nadaljnjem besedilu: občina), kot samoupravni in temeljni družbenopolitični skupnosti, ki temelji na samoupravljanju in oblasti delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, delovni ljudje in občani ustvarjajo in zagotavljajo pogoje za svoje življenje in delo, usmerjajo družbeni razvoj, uresničujejo in usklajujejo svoje interese, zadovoljujejo skupne potrebe, izvršujejo funkcije oblasti in upravljajo druge družbene zadeve.

2. člen

Občina Ljubljana Vič-Rudnik je pravna oseba.
Občino kot pravno osebo zastopa predsednik izvršnega sveta.
Sedež občine je v Ljubljani, Trg MDB 7.

3. člen

Območje občine je določeno z zakonom.

4. člen

Občan občine je vsak državljan SFRJ, ki ima stalno prebivališče v občini.

5. člen

Praznik občine je 27. april – dan ustanovitve OF.
Krajevne skupnosti lahko v svojih statutih določijo krajevne praznike.

6. člen

Znak občine je skulptura »Lovec z Barja«.

7. člen

Občina se v skladu z zakonom združuje z drugimi občinami na območju Ljubljane v mesto Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: mesto) kot posebno družbenopolitično skupnost.

V mestu uresničujejo delovni ljudje in občani tiste skupne interese ter izvršujejo tiste pravice in dolžnosti, ki jih je občina v skladu s tem statutom poverila mestu.

Občina sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti.

II. PRAVICE IN DOLŽNOSTI OBČINE

8. člen

Delovni ljudje in občani v občini opravljajo funkcijo oblasti in uresničujejo vse druge interese, razen tistih, ki jih v skladu z ustavo uresničujejo v širših družbenopolitičnih skupnostih.

1. – ustvarjajo in razvijajo materialne in druge pogoje za življenje in delo,

– spremljajo, usmerjajo in usklajujejo gospodarski in družbeni razvoj,

– določajo, usklajujejo in uresničujejo svoje skupne interese in solidarno zadovoljujejo svoje materialne, socialne, kulturne, telesnokulturne in druge skupne potrebe,

– urejajo medsebojne odnose,

– zagotavljajo in organizirajo opravljanje zadev skupnega pomena za delovne ljudi in občane ter splošnega družbenega pomena v ta namen ustanavljajo skupne organe družbenega samoupravljanja ter organe oblasti,

– zagotavljajo neposredno izvrševanje zakonov, če to po zakonu ni v pristojnosti širših družbenopolitičnih skupnosti,

– zagotavljajo uresničevanje in varstvo ustavnih svoboščin, pravic in dolžnosti delovnih ljudi in občanov,

– zagotavljajo enakopravnosti narodov in narodnosti,

– varujejo zakonitost ter organizirajo in opravljajo družbeno nadzorstvo,

– zagotavljajo javni red in mir, varstvo ljudi in premoženja, medsebojno poravnavanje sporov ter organizirajo in uresničujejo družbeno samozaščito,

– urejajo in organizirajo splošno ljudsko obrambo, izvajajo in usklajujejo priprave za splošni ljudski odpor ter urejajo druga vprašanja s teh področij,

2. – skrbijo za varstvo življenjskega okolja,

– skrbijo za urejanje in smotrno izkoriščanje zemljišč in stvari v splošni rabi

– skrbijo za urejanje naselij in drugega prostora.

3. – z ustanavljanjem in organiziranjem komunalnih organizacij in služb in z gradnjo komunalnih naprav zagotavljajo zadovoljevanje življenjskih potreb delovnih ljudi in občanov na teh področjih,

4. – zagotavljajo in skrbijo za varstvo matere, otroka in družine, za varstvo občanov, ki niso zmožni skrbeti zase, skrbijo za varstvo borcev NOV, borcev španske in revolucionarne vojne, vojaških invalidov, civilnih invalidov vojne, borcev za severno mejo, slovenskih vojnih dobrovoljcev ter družinskih članov oseb v obvezni vojaški službi, kot tudi za varstvo žrtev fašističnega nasilja,

– skrbijo za zdravstveno varstvo ter socialno varnost delovnih ljudi in občanov,

5. – načrtujejo in po načelih vzajemnosti in solidarnosti zagotavljajo razvoj stanovanjske graditve, sprejemajo odločitve o urbanistični dokumentaciji, zagotavljajo smotrno izkoriščanje stavbnega zemljišča in povezujejo vse dejavnike, ki sodelujejo pri graditvi stanovanj,

– posvečajo posebno skrb stanovanjskim problemom občanov in družin, ki so upravičeni do posebne družbene pomoči,

6. – razvijajo varstvo, vzgojo in izobraževanje mladine in izobraževanje odraslih, skrbijo za ustanavljanje, delovanje in razvoj kulturno-prosvetnih organizacij in društev, skrbijo za varstvo in vzdrževanje kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter spominskih obeležij,

7. – oblikujejo kadrovske politike in zagotavljajo njeno uresničevanje,

– usklajujejo politiko zaposlovanja in poklicnega usmerjanja mladine,

– 8. uresničujejo sodelovanje z drugimi občinami in družbenopolitičnimi skupnostmi,

9. sodelujejo z ustreznimi tujimi in mednarodnimi organi in organizacijami ter lokalnimi skupnostmi tujih držav v okviru sprejete zunanje politike SFRJ in mednarodnih pogodb.

9. člen

Delovni ljudje in občani se lahko sporazumejo in dogovorijo skladno z ustavo in zakonom, da posamezne pravice in dolžnosti občine uresničujejo v mestu in širših družbenopolitičnih skupnostih.

III. URESNIČEVANJE SKUPNIH INTERESOV, PRAVIC IN DOLŽNOSTI DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV V OBČINI

10. člen

Delovni ljudje in občani uresničujejo skupne interese, izvršujejo oblast in upravljajo druge družbene zadeve, organizirani v organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter v druge družbenopolitične in družbene organizacije in v društvih.

Pri uresničevanju pravic in dolžnosti iz 1. odstavka delovni ljudje in občani uresničujejo oblast in upravljajo druge družbene zadeve z odločanjem na zborih, z referendumom in z drugimi oblikami osebnega izjavljanja v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in v drugih samoupravnih organizacijah in skupnosti, s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, po delegacijah in delegatih v skupščini občine, kot tudi z usmerjanjem in nadzorstvom nad delom organov odgovornih skupščin.

A. ORGANIZIRANOST DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV PRI URESNIČEVANJU SKUPNIH INTERESOV, PRAVIC IN DOLŽNOSTI V OBČINI

1. Organizacije združenega dela

11. člen

Delavci v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela na podlagi dela z družbenimi sredstvi uresničujejo svoje družbeno-ekonomske in druge samoupravne pravice, razvijajo materialno osnovo svojega in celotnega družbenega dela in uresničujejo svoje interese z osebnim izjavljanjem, z delegatskim odločanjem v organih upravljanja temeljne in drugih organizacij združenega dela, v katere so združeni, s samoupravnim sporazumevanjem in z družbenim dogovarjanjem in tudi tako, da kot nosilci delegatskega odločanja sodelujejo pri odločanju in reševanju skupnih vprašanj v organih samoupravnih interesnih skupnosti ter drugih organizacij in skupnosti občin, mesta in širših družbenopolitičnih skupnosti.

12. člen

Temeljna organizacija je temeljna samoupravna skupnost delavcev, v kateri delavci oblikujejo delegacije, da neposredno uresničujejo svoje pravice, obveznosti in odgovornosti ter organizirano izvršujejo funkcije skupščine občine.

13. člen

Delavci v organizacijah združenega dela imajo pravico in dolžnost planirati družbeni in materialni razvoj svojih organizacij oz. skupnosti. S planiranjem usklajujejo odnose in družbeni reprodukciji, zlasti pa odnose pri pridobivanju dohodka, razpolaganju z dohodkom in uporabi sredstev ter določajo pogoje za razvoj materialne osnove dela ter za zadovoljevanje svojih osebnih, skupnih in splošnih družbenih potreb.

Pravico in dolžnost planiranja uresničujejo delavci tudi tako, da sodelujejo pri sklepanju samoupravnih sporazumov ter dogovorov o temeljnih planov družbenopolitičnih skupnosti.

Delavci morajo pri sprejemanju planov organizacij združenega dela spoštovati sprejete obveznosti iz sklenjenih samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljnih planov ter z ustreznimi ukrepi poskrbeti za njihovo izvajanje.

Če organizacija združenega dela pri sprejemanju plana ali pri izvajanju ukrepov za njegovo uresničevanje, ne spoštuje sprejetih obveznosti iz samoupravnih sporazumov in dogovorov o temeljnih planov in s tem bistveno ogroža uresničitev določenih skupnih interesov in ciljev, trdnost gospodarstva ali enakopravnost delavcev pri delu in pridobivanju dohodka, mora skupščina občine proti taki organizaciji združenega dela nastopiti z ukrepi, kot jih določa zakon.

14. člen

Organizacije združenega dela, za katere je z odlokom skupščine občine določeno, da opravljajo dejavnost ali zadeve posebnega družbenega pomena, morajo takšno dejavnost oz. zadeve

opravljati pod pogoji in na takšen način, da zagotavljajo uresničevanje posebnega družbenega interesa.

15. člen

Uresničevanje posebnega družbenega interesa zagotavljajo delovni ljudje in občani s samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, s soodločanjem v organizacijah združenega dela ali s predpisi oz. ukrepi skupščine občine ter njenih organov.

2. Samoupravne interesne skupnosti

16. člen

Za zadovoljevanje svojih osebnih ter skupnih potreb in interesov ustanovljajo delavci, delovni ljudje in občani neposredno ali preko svojih samoupravnih organizacij in skupnosti samoupravne interesne skupnosti za območje občine, mesta in širše območje.

17. člen

Pravice in dolžnosti v okviru samoupravnih interesnih skupnosti za območje občine urejajo samoupravni sporazumi o ustanovitvi teh skupnosti, statuti skupnosti in drugi samoupravni splošni akti.

18. člen

Na področju družbenih dejavnosti uresničujejo v okviru samoupravnih interesnih skupnosti delovni ljudje in občani svoje osebne skupne potrebe in interese na področju vzgoje in izobraževanja, zdravstva, kulture, raziskovanja, socialnega varstva in telesne kulture.

19. člen

Na področju materialne proizvodnje usklajujejo delavci, delovni ljudje in občani v okviru samoupravnih interesnih skupnosti organizacijo in razvoj komunalnih dejavnosti, energetike, stanovanjskega gospodarstva, prometa, zvez, cest ter drugih dejavnosti.

20. člen

Kmetijska zemljiška skupnost je samoupravna skupnost kmetijskih, živilskih in gozdnogospodarskih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in občine ter tistih samoupravnih organizacij in skupnosti, ki so zaradi svoje dejavnosti neposredno zainteresirane za rabo zemljišč v kmetijske namene ter njihovo varstvo.

Kmetijska zemljiška skupnost je nosilec kmetijske zemljiške politike v občini.

Zaradi usklajevanja in usmerjanja svojih in širših družbenih interesov glede pravilne rabe kmetijskih zemljišč in uresničevanja drugih svojih nalog sprejema kmetijska zemljiška skupnost v skladu s sistemom družbenega planiranja dolgoročne, srednjeročne in letne plane.

21. člen

Dejavnost oz. zadeve, za katere zakon oz. odlok skupščine občine, ki temelji na zakonu, določa, da so posebnega družbenega pomena, mora samoupravna interesna skupnost opravljati tako, kakor določa zakon oz. odlok skupščine občine.

Zakon oz. odlok skupščine občine lahko določi, da se posamezne odločitve o zadevah, ki so posebnega družbenega pomena, sprejemajo v soglasju s skupščino občine.

Če samoupravna interesna skupnost, ki opravlja določene dejavnosti oz. zadeve posebnega družbenega pomena, ne odloči o vprašanju, od katerega je bistveno odvisno njeno delo, lahko skupščina občine pod pogoji in po postopku, kot to določa zakon, s svojo odločitvijo začasno uredi tako vprašanje.

Proti samoupravni interesni skupnosti so z zakonom določeni začasni ukrepi v primerih in pod pogoji, ko so taki ukrepi določeni proti organizacijam združenega dela.

3. Krajevne skupnosti

22. člen

Delovni ljudje in občani, ki živijo ali delajo v naselju, delu naselja ali v več povezanih naseljih, imajo pravico in dolžnost, da

za uresničevanje določenih skupnih interesov in potreb ustanovijo krajevno skupnost kot temeljno samoupravno skupnost.

23. člen

V krajevni skupnosti delovni ljudje in občani odločajo o uresničevanju svojih skupnih interesov in o opravljanju nalog ter o solidarnem zadovoljevanju skupnih potreb na naslednjih področjih: medsebojni odnosi v naselju, urejanje naselij in drugega prostora ter prebivanja, upravljanje stanovanj, otroško varstvo in socialno skrbstvo, zdravstveno varstvo, vzgoja in izobraževanje, raziskovanje, prosveta in kultura, javno obveščanje, telesna kultura ter rekreacija, komunalne in druge dejavnosti za neposredno zadovoljevanje njihovih potreb ter družin in gospodinjstev, varstvo interesov potrošnikov in uporabnikov, splošna ljudska obramba in družbena samozaščita, varstvo človekovega okolja, kulturnih in zgodovinskih spomenikov, upravljanje stvari v družbeni lastnini ter druga področja skupnega življenja in dela in sprejemajo programe in plane razvoja teh skupnosti, s katerimi določijo tudi način združevanja in uporabe sredstev in dela za opravljanje posameznih skupnih nalog.

24. člen

Delovni ljudje in občani, organizirani v krajevni skupnosti, se lahko združijo z drugo krajevno skupnostjo, se odločijo za razdružitev večje krajevne skupnosti v dve ali več novih krajevnih skupnosti ali se odločijo o izdvojitvi dela krajevne skupnosti in priključitvi dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti, če so dani pogoji za uresničevanje skupnih interesov in potreb.

25. člen

Pobudo za ustanovitev, združitve, razdružitve krajevne skupnosti, izdvojitve in priključitve dela krajevne skupnosti lahko dajo:

- zbor delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti ali njenem delu,
- skupščina krajevne skupnosti ali njen svet.
- krajevna organizacija SZDL ali druga družbenopolitična organizacija v krajevni skupnosti,
- zbor delavcev organizacije združenega dela, ki deluje v krajevni skupnosti.

26. člen

O pobudi za ustanovitev, združitve razdružitve krajevne skupnosti ter izdvojitve dela krajevne skupnosti in priključitve dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti, krajevna konferenca SZDL na prizadetih območjih organizira javno razpravo, ki traja dva meseca.

V javni razpravi se mora zlasti ugotoviti, ali so podane možnosti za predlagane statusne spremembe glede na obstoj skupnih potreb oz. interesov na ekonomskem, prostorskem, socialnem in drugih področjih ter na obstoj možnosti za njihovo učinkovitejšo zadovoljevanje z aktivnostjo prebivalcev.

O ustanovitvi, združitvi dveh ali več krajevnih skupnosti, izdvojitvi ali priključitvi dela krajevne skupnosti k drugi krajevni skupnosti, odločajo delovni ljudje in občani z območja vsake krajevne skupnosti, kjer se nameravajo opraviti statusne spremembe, z referendumom.

27. člen

Krajevna skupnost ima svoj statut. Statut sprejme po opravljeni javni razpravi, ki jo organizira SZDL, skupščina krajevne skupnosti.

28. člen

Za zadovoljevanje in uresničevanje določenih skupnih potreb in interesov ter opravljanje nalog delovni ljudje in občani v krajevni skupnosti s samoupravnimi in družbenimi dogovori na podlagi programa in plana razvoja krajevne skupnosti ter v skladu s statutom te skupnosti oz. občine, združujejo svoja sredstva, ki jih prispevajo s samopriskevkom in delom ali pridobivajo na drug način:

- z delom dohodka, ki ga za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevni skupnosti namenijo delavci temeljnih organizacij združenega dela z območja krajevne skupnosti in temeljne organizacije združenega dela, katerih delavci živijo na območju te krajevne skuposti,

– s sredstvi, ki se na podlagi družbenega plana občine, programov in planov samoupravne interesne skupnosti in organizacije združenega dela določijo za uresničevanje programa krajevne skupnosti za zadovoljevanje komunalnih, socialnih in drugih potreb prebivalcev delovnih ljudi in občanov krajevne skupnosti,

– z delom davkov, taks in drugih davščin, zbranih na območju krajevne skupnosti, ki jih občina odstopi krajevni skupnosti za uresničevanje njenih nalog v skladu s plani in programi razvoja krajevne skupnosti, občine in mesta,

– z dopolnilnimi sredstvi iz proračuna občine,

– s prostovoljno združenimi sredstvi družbenopolitičnih in družbenih organizacij ter društev v krajevni skupnosti,

– z drugimi sredstvi.

4. Družbenopolitične organizacije, druge družbene organizacije in društva

29. člen

Delovni ljudje in občani občine se svobodno združujejo v družbenopolitične in druge družbenopolitične organizacije in društva kot sestavni del socialističnega samoupravnega sistema.

30. člen

Družbenopolitične organizacije občine so na čelu z Zvezo komunistov kot glavnim pobudnikom in nosilcem politične dejavnosti za ohranjanje in razvoj socialistične revolucije in socialističnih samoupravnih družbenih odnosov, oblika svobodnega, političnega organiziranja delovnih ljudi in občanov na razrednih socialističnih temeljih.

31. člen

V Socialistični zvezi delovnega ljudstva uresničujejo delavci, delovni ljudje in občani, Zveza komunistov, Zveza sindikatov Zveza združenj borcev NOV, Zveza socialistične mladine, druge družbene organizacije, društva in vse organizirane socialistične sile politično in akcijsko enotnost pri usmerjanju družbenega razvoja na temeljih oblasti in samoupravnega delavskega razreda in vseh delovnih ljudi.

V sindikatu kot najširši organizaciji delavskega razreda se delavci zavzemajo za svoj ustavni družbenoekonomski položaj in vlogo, za uresničevanje socialističnih samoupravnih odnosov, za uresničevanje interesov ter samoupravnih in drugih pravic delavcev in za uresničevanje vprašanj, ki se nanašajo na družbeni in materialni položaj delavskega razreda.

V Zvezi socialistične mladine se mladi ljudje dogovarjajo o dejavnem vključevanju in o usmerjanju tega vključevanja v družbenopolitično in samoupravno življenje občine o sodelovanju pri sprejemanju družbenih odločitev ter o urejanju tistih vprašanj, ki neposredno zadevajo gospodarski, socialni in samoupravni položaj mladine.

V Zvezi združenj borcev narodnoosvobodilne vojske se njeni udeleženci ter delovni ljudje in občani na podlagi svojih revolucionarnih in osvobodilnih izkušenj dogovarjajo o vključevanju v sprejemanje družbenih odločitev, ohranjanje in razvoju revolucionarnih pridobitev in tradicij ter o reševanju gospodarskih, socialnih in zdravstvenih vprašanj udeležencev narodnoosvobodilne borbe in invalidov.

32. člen

Delovni ljudje in občani se zaradi uresničevanja svojih interesov in potreb združujejo v družbenih organizacijah in društvih v skladu z njihovimi statuti in programi ter sodelujejo pri oblikovanju, sprejemanju in uresničevanju programa Socialistične zveze ter njenih usmeritev, stališč in dogovorov.

B. URESNIČEVANJE OBLASTI IN UPRAVLJANJE DRUGIH DRUŽBENIH ZADEV

5. Zbori delavcev in zbori delovnih ljudi in občanov

33. člen

Delavci, delovni ljudje in občani na svojih zboreh v organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih:

– obravnavajo poročila in predloge delegacij in delegatov v skupščini občine, skupščini mesta Ljubljane, skupščinah širših družbenopolitičnih skupnosti in skupščinah samoupravnih inte-

resnih skupnosti ter o njih odločajo oz. dajejo mnenja in predloge ter zavzemajo stališča,

8 predlagajo skupščini občine in skupščini mesta Ljubljane ter njihovim organom ukrepe za izvrševanje zadev iz njihove pristojnosti,

– samostojno odločajo o zadevah, ki jih določa statut organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije ali skupnosti oz. krajevne skupnosti.

34. člen

Zbori delavcev ter delovnih ljudi in občanov imajo pravico in dolžnost razpravljati o vseh vprašanih, za katere je v tem statutu določeno, da jih skupščina občine daje v javno razpravo.

5. Referendum in javna razprava

35. člen

Skupščina občine lahko razpiše referendum, da se delavci, delovni ljudje in občani vnaprej izjavijo o predlogu odloka ali drugega akta iz njene pristojnosti ali da potrdijo že sprejeti odlok ali drug akt skupščine občine.

Skupščina občine mora razpisati referendum za sprejem odločitev o uvedbi samoprispevka, javnega posojila in v drugih primerih, določenih z zakonom.

36. člen

Razen v primerih iz drugega odstavka prejšnjega člena mora skupščina občine razpisati referendum, kadar to zahteva posamezen zbor skupščine občine iz svojega delovnega področja, najmanj 1/3 zborov delovnih ljudi in občanov v občini, najmanj 1/3 krajevnih skupnosti na območju občine, občinska konferenca SZDL ali občinski svet Zveze sindikatov.

Zahteva za razpis referenduma mora biti obrazložena. V zahtevi mora biti jasno izraženo vprašanje, kaj naj bo predmet referenduma.

Skupščina občine mora razpisati referendum najpozneje v 60 dneh od sprejema zahteve za razpis referenduma iz prvega odstavka tega člena.

37. člen

Razpis referenduma v občini lahko predlagajo družbenopolitične organizacije v občini, krajevni skupnosti, temeljne in druge organizacije združenega dela v občini, samoupravne interesne skupnosti za območje občine, zbori delavcev ter zbori delovnih ljudi in občanov.

O predlogu za razpis referenduma mora skupščina občine odločiti v 60 dneh in skleniti, da se referendum razpiše ali zavrniti predlog za razpis.

O svoji odločitvi mora skupščina občine obvestiti predlagatelja.

38. člen

Z javno razpravo o zadevah, ki so pomembne za družbenoekonomski in družbenopolitični razvoj občine, zagotavljajo delavci v združenem delu ter delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih z neposredno in aktivno udeležbo uresničevanje svojega odločujočega vpliva v postopku priprave in sprejemanju odločitev o vprašanih, ki imajo skupni pomen.

39. člen

V javni razpravi sodelujejo delavci, delovni ljudje in občani, organizirani v temeljnih organizacijah združenega dela, drugih organizacijah in skupnostih, v krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnostih, družbenopolitičnih organizacijah in društvih ter skupščine občine, kakor tudi druge zainteresirane samoupravne organizacije in skupnosti ter delavci, delovni ljudje in občani kot posamezniki.

Delovni ljudje in občani razpravljajo v vprašanih, ki so v javni obravnavi, na svojih zboreh. Zbori delavcev ter delovnih ljudi in občanov se lahko sklicujejo po interesnih področjih.

Javno razpravo organizirajo in vodijo družbenopolitične organizacije.

40. člen

Skupščina občine mora dati pred sprejetjem v javno razpravo osnutke:

– statut občine ter njegovih vsebinskih sprememb in dopolnitev,

– dolgoročnih in srednjeročnih in letnih planov občine,

– razpis javnega posojila in občinskega samoprispevka,

- drugih predpisov oz. aktov, za katere to določa zakon,
- aktov, s katerimi se po tem statutu odloča z referendumom.

41. člen

Predlagatelj oz. organ, ki odloča o vprašanju, ki je dan v javno razpravo, je dolžan:

- osnutek akta ali gradiva javno objaviti oz. zagotoviti, da se delovni ljudje in občani z njim pravočasno seznanijo,
- predlog obrazložiti in navesti družbene, ekonomske in druge razloge za njegov sprejem,
- določiti primeren rok za javno razpravo,
- zagotoviti zbiranje vseh mnenj iz javne razprave,
- zagotoviti obdelavo mnenj, stališč in predlogov,
- skrbeti, da se akt pred zaključkom javne razprave ne začne spreminjati,
- ob sprejemanu akta obravnavati mnenja, stališča in predloge iz javne razprave in se do njih opredeliti,
- obvestiti udeležence javne razprave o stališčih, ki jih je zavzel do predlogov iz javne razprave.

7. Družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje

42. člen

Z družbenim dogovarjanjem delavci, delovni ljudje in občani zagotavljajo in usklajujejo samoupravno urejanje družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega pomena za udeležence dogovora ali splošnega družbenega pomena.

Družbene dogovore sklenejo skupščine občine oz. po pooblastilu njen izvršni svet in zainteresirane organizacije združenega dela, zbornice in druga splošna združenja, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, sindikati in druge družbenopolitične organizacije in družbene organizacije.

43. člen

S samoupravnim sporazumevanjem se urejajo in usklajujejo družbenoekonomski odnosi in drugi samoupravni odnosi ter interesi v družbeni reprodukciji in v drugih oblikah uresničevanja družbenoekonomskega položaja delavcev in drugih delovnih ljudi ter njihovih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Skupščina občine, njeni organi in organizacije so lahko udeleženci samoupravnega sporazuma, kadar združujejo sredstva, s katerimi razpolagajo po načelu enakopravnosti med seboj ali s temeljnimi organizacijami in drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

Skupščina občine sklepa družbene dogovore in samoupravne sporazume, kadar z njimi prevzema materialne obveznosti, izvršni svet pa takrat, kadar gre za izvajanje politike in za katere je pooblaščen po predpisih oz. ga pooblasti skupščina občine

44. člen

Skupščina občine spodbuja družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje in lahko predpiše, da so posamezne samoupravne organizacije in skupnosti dolžne opraviti postopek za samoupravno sporazumevanje oz. družbeno dogovarjanje.

Če v predpisanem roku nobena samoupravna organizacija ali skupnost ne da predloga za sklenitev samoupravnega sporazuma, ga lahko da sindikat ali skupščina občine oz. izvršni svet.

8. Odločanje o delegacijah in po delegatih v skupščini občine

45. člen

Za neposredno uresničevanje svojih pravic, dolžnosti in odgovornosti ter organizirano udeležbo pri opravljanju funkcije skupščine občine oblikujejo delovni ljudje v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter v družbenopolitičnih organizacijah svoje delegacije.

Dve ali več delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot organizacije združenega dela, kakor tudi aktivne vojaške osebe in civilne osebe v službi oboroženih sil SFRJ, lahko v skladu z zakonom oz. odlokom skupščine občine oblikujejo skupno delegacijo.

46. člen

Število delegatov, ki jih delegacije oz. konference delegacij zbora združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in

skupnosti ter krajevnih skupnosti delegirajo, se določi z odlokom skupščine občine tako, da je zagotovljena ustrezna zastopanost posameznih področij združenega dela oz. posameznih področij.

47. člen

Pri zavzemanju stališč o vprašanjih, o katerih se odloča v skupščini, ravnajo delegati v skladu s smernicami svojih samoupravnih organizacij in skupnosti in temeljnimi stališči delegacij oz. družbenopolitičnih organizacij, ki so jih delegirale, kakor tudi v skladu s skupnimi in splošnimi družbenimi interesi in potrebami, vendar so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju.

48. člen

Če se med mandatnim obdobjem skupščine občine ustanovi na območju občine nova temeljna organizacija – samoupravna – ali skupnost, se vključi njena delegacija v opravljanje funkcij skupščine občine v skladu z zakonom in odlokom skupščine občine.

49. člen

Dve ali več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oz. skupnosti, povezanih s delom in drugimi skupnimi interesi v združenem delu ali z interesi v občini, ki jim glede na merila, določena s tem statutom, ne pripada samostojno delegatsko mesto v zboru združenega dela, se združujejo v konferenco delegacij zaradi delegiranja skupnega delegata v zbor združenega dela, obravnavajo vprašanja iz pristojnosti skupščine občine, določanja skupnih stališč za delgate in zaradi uresničevanja drugih svojih pravic in dolžnosti v zvezi z opravljanjem funkcij skupščine občine.

50. člen

Konference delegacij se oblikujejo s sporazumi temeljne samoupravne organizacije in skupnosti v skladu s tem statutom in odlokom skupščine občine.

51. člen

Vsak delegat ima pravico dajati zboru, katerega član je pobude za sprejem predlogov odlokov in drugih aktov in sprožiti vprašanja z delovnega področja zbora.

Delegat ima na zasedanjih zbora pravico predlagati zboru, katerega član je, naj obravnava vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, izvrševanja zakonov in drugih predpisov ali na delo upravnih organov.

Delegat ima na zasedanjih zbora pravico zahtevati od izvršnega sveta ali od predstojnika ustreznega upravnega organa odgovor na vprašanje, ki se nanaša na delo izvršnega sveta, na izvrševanje zakonov in drugih predpisov ali delo upravnih organov.

9. Nadzorstvo nad delom organov odgovornih skupščini

52. člen

V okviru pravic in dolžnosti občine obravnava skupščina občine pri opravljanju družbenega nadzorstva splošna vprašanja glede izvajanja politike in zakonov ter drugih predpisov in aktov glede razpolaganja z družbenimi sredstvi in delitvijo dohodka, kakor tudi glede načina uresničevanja pravic in dolžnosti državnih organov, organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Skupščina občina opravlja družbeno nadzorstvo v sodelovanju z organi upravljanja in organi samoupravne kontrole v organizacijah združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih ter vpliva na razvijanje odgovornosti in socialistične morale pri samoupravljanju, poslovanju in pri razpolaganju z družbenimi sredstvi.

53. člen

Skupščina občine nastopa pri uresničevanju družbenega varstva samoupravnih pravic z začasnimi ukrepi, če nastanejo v organizaciji združenega dela bistvene motnje in samoupravnih odnosih ali so huje prizadeti družbeni interesi ali če organizacija združenega dela ne izpolnjuje z zakonom določenih obveznosti.

Skupščina občine lahko nastopi zoper organizacijo združenega dela z naslednjimi začasnimi ukrepi družbenega varstva:

- odstavi poslovodni organ,
- odstavi posamezne delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- razpusti delavski svet,

- razpusti izvršilni organ,
- začasno omeji uresničevanje določenih samoupravnih pravic delavcev,
- imenuje začasni organ v organizaciji združenega dela,
- odreja še druge z zakonom določene ukrepe.

Preden odloči o začasnem ukrepu, lahko določi skupščina občine delavcem v organizaciji združenega dela rok za odpravo razlogov, ki so podlaga za začasni ukrep.

10. Družbeno planiranje*

54. člen

Namen družbenega planiranja v občini je zagotoviti uresničevanje skupnih interesov in ciljev gospodarskega in družbenega razvoja, ki izhajajo iz ocenjenih možnosti in razmer pri temeljnih nosilcih planiranja.

55. člen

Delavci, delovni ljudje in občani v temeljnih organizacijah združenega dela, samoupravnih interesnih skupnostih, krajevnih skupnostih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih zagotavljajo:

- skupno razvojno politiko, s katero se zagotavlja razvoj občine in usklajevanje družbenoekonomskih, socialnih, prostorskih in drugih samoupravnih odnosov in interesov delavcev, delovnih ljudi in občanov ter usklajevanje z razvojem mesta Ljubljane, ljubljanske regije in širših družbenopolitičnih skupnosti,
- pogoje ekonomskega in družbenega nadzora nad družbeno reprodukcijo ter s tem krepitev socialističnih samoupravnih odnosov,
- usmeritev in ustvarjanje pogojev za razvoj kadrov in za zaposlovanje,
- izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev delovnih ljudi in občanov,
- krepitev obrambne sposobnosti, varnosti in družbene samozasčite,
- uresničevanje obveznosti, ki jih je občina prevzela z dogovori o temeljnih planih republike in s skupnim dolgoročnim planom občine in mesta s prostorskimi sestavinami.

56. člen

Organi upravljanja organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in samoupravnih organizacij in skupnosti ter organi skupščine občine in upravni organi, morajo pravočasno organizirati in usmerjati pripravljanje planskih aktov, ki jih določa zakon.

57. člen

Dogovor o temeljnih družbenega plana občine je planski akt, s katerim se udeleženci v skladu s smernicami družbenega razvoja občine ter v skladu s samoupravnimi sporazumi o temeljnih planov samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in delovnih organizacij ter temeljnih planov temeljnih organizacij združenega dela dogovorijo o svojih materialnih in drugih obveznostih ter o ukrepih za uresničevanje nalog, ki so skupnega pomena za razvoj občine, ki jih sprejemajo tudi z dogovorom o temeljnih družbenega plana mesta Ljubljane, dogovorom družbenega plana republike in z dogovorom o skupnih temeljnih plana.

Udeleženci dogovora so samoupravne organizacije in skupnosti, ki z združevanjem dela in sredstev sprejemajo obveznosti in odgovornosti za izpolnjevanje ciljev in nalog družbenega plana občine, izvršni svet občine, gospodarska zbornica občin ljubljanskega območja, občinski svet zveze sindikatov, občinska konferenca SZDL, kadar se določijo naloge, ki so pomembne za uresničevanje vloge sindikata in SZDL.

58. člen

Družbeni plan občine vsebuje:

- temeljno razvojno politiko občine,
- usmeritve in naloge na področju socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in političnega samoupravljanja,
- cilje in politiko gospodarskega, socialnega in prostorskega razvoja v občini,

- temeljna razmerja v delitvi dohodka ter skupne temeljne odnose na področju osebne, skupne in splošne porabe ter splošno bilanco sredstev in virov sredstev,

- skupno ustvarjanje pogojev za razvoj kadrov in za zaposlovanje,

- obveznosti, ki jih je občina prevzela z dogovorom o temeljnih plana,

- usmeritve in okvire za oblikovanje ekonomske politike in ukrepe zlasti na področju davčne politike, drobnega gospodarstva in turizma,

- usmeritve in ukrepe za razvoj in povezovanje znanstveno raziskovalnega dela in uporabo znanstvenih dosežkov ter inovacij v gospodarskih in družbenih dejavnostih,

- razvojne usmeritve in naloge na področjih urejanja prostora, varstva okolja, energetike, komunalnega gospodarstva, urejanja stavbnih zemljišč, vodnega gospodarstva, stanovanjskega gospodarstva, cestnega gospodarstva, prometa in zvez, družbenega sistema informiranja, obrti, turizma, osnovnega šolstva in varstvo otrok, usmerjenega izobraževanja, socialnega skrbstva, socialnega varstva, telesne kulture, zdravstvenega varstva, kulture, zaposlovanja, raziskovalne dejavnosti, splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite in požarne varnosti,

- usmeritve za razvoj krajevnih skupnosti.

59. člen

Osnutek družbenega plana pripravi izvršni svet in ga predloži skupščini občine.

Izvršni svet je odgovoren za pripravo družbenega plana občine ter najpozneje 30 dni po sprejemu odloka o pripravi družbenega plana občine določi delovni program pripravljavanja družbenega plana občine.

Izvršni svet je dolžan spremljati uresničevanje družbenega plana občine in prejemati ali predlagati skupščini občine ukrepe za njegovo uresničevanje.

Na podlagi analize o uresničevanju družbenega plana občine v preteklem obdobju in ocene možnosti za njegovo uresničevanje v tekočem in naslednjem letu, mora izvršni svet najkasneje v juniju tekočega leta predložiti poročilo o uresničevanju plana ter oceno možnosti za razvoj v tekočem in naslednjem letu, s predlogi dodatnih ukrepov, ki so potrebni za uresničevanje plana.

Na podlagi stališč, ki jih ob poročilu o uresničevanju družbenega plana občine sprejme skupščina občine, pripravi izvršni svet osnutek resolucije o uresničevanju družbenega plana občine v prihodnjem letu, s predlogom ukrepov in ga predloži skupščini najpozneje do konca oktobra tekočega leta.

60. člen

Dolgoročni plan občine je planski akt, ki določa dolgoročne usmeritve in podlage za opredelitev in usklajeno reševanje nalog v srednjeročnih družbenih planih in je sestavni del skupnega dolgoročnega plana občine in mesta.

S srednjeročnim planom občine se na podlagi dolgoročnega plana konkretnije opredeljuje družbeni razvoj za obdobje petih let. Temelji na medsebojno usklajenih planskih aktih samoupravnih organizacij in skupnosti v občini.

61. člen

Upravni organi so v mejah pravic in dolžnosti občine dolžni spremljati pripravljavanje, sprejemanje in uresničevanje družbenega plana in drugih planskih dokumentov občine ter v okviru svojega delovnega področja sprejemati oz. predlagati ukrepe za njihovo uresničevanje.

62. člen

Komite za družbeno planiranje in gospodarstvo usklajuje in usmerja delo na področju družbenega planiranja ter opravlja zadeve, ki se nanašajo na izvajanje družbenega sistema planiranja v občini, za družbeni plan in druge planske dokumente občine, na spremljanje tekoče razvojne politike občine v letnih planskih aktih in na njihovo izvrševanje ter na sodelovanje občine z drugimi družbenopolitičnimi skupnostmi pri pripravi in uresničevanju skupnih planskih aktov in razvojne politike. Strokovna opravila v zvezi z družbenim planiranjem za potrebe občine lahko opravlja tudi strokovna organizacija za družbeno planiranje.

* To poglavje se spremeni zaradi uskladitve z novim zakonom o temeljnih sistema družbenega planiranja.

63. člen

Občina sklepa z drugimi občinami in mestom dogovor, s katerim v skladu z zakonom in s tem statutom določijo način, vsebino in postopke družbenega planiranja v občini in mestu Ljubljana.

IV. OBLIKOVANJE IN RAZPOREJANJE SREDSTEV ZA SPLOŠNE DRUŽBENE POTREBE

64. člen

Sredstva za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini, ki se financirajo iz proračuna občine, prispevajo delavci, delovni ljudje in občani s plačevanjem davkov, taks in drugih davščin, ki jih določa zakon.

Za zagotavljanje zadovoljevanja skupnih potreb in interesov oz. uporabo storitev na tem področju delavci, delovni ljudje in občani plačujejo prispevke samoupravnim interesnim skupnostim.

65. člen

Pri določanju obveznosti delavcev, delovnih ljudi in občanov in temeljnih organizacij združenega dela za financiranje splošnih in skupnih družbenih potreb se izhaja iz načela, da sorazmerno več prispeva tisti, ki dosega večje dohodke.

Zaradi izenačevanja pogojev gospodarjenja in skladnega razvoja občine usklajujejo delovni ljudje in občani obveznosti v občini z obveznostmi v mestu in širši družbenopolitični skupnosti.

66. člen

Delavci, delovni ljudje in občani združujejo sredstva z delavci, delovnimi ljudmi in občani drugih občin na območju mesta za izvrševanje pravic in dolžnosti, ki so jih poverili mestu.

Sredstva za splošne družbene potrebe občin in mesta se oblikujejo in razporejajo v okviru skupne bilance sredstev po merilih, temelječih na enotnih kazalcih družbenoekonomskega položaja občine, z dogovorom o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe v občinah in mestu.

67. člen

Prihodke za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb v občini razporeja skupščina občine s proračunom.

Razporejanje sredstev, ki se zagotavljajo za financiranje delovanja občinskih upravnih organov ter za zadovoljevanje drugih splošnih družbenih potreb, mora biti usklajeno s predvidenimi potrebami in predvidenimi prihodki občine.

68. člen

Občina izkazuje prihodke in njihovo razporeditev v proračunu občine. Sredstva proračuna se uporabljajo za financiranje organov občine in za financiranje drugih splošnih družbenih potreb občine.

Proračun in zaključni račun proračuna občine sprejema skupščina občine.

69. člen

Organom, organizacijam in skupnostim se določijo sredstva glede na naravo, vrsto in zahtevnost del in nalog, ki jih imajo na podlagi ustave, zakona ali drugih predpisov in so določene z njihovim delovnim programom.

70. člen

Skupščina občine lahko za zadovoljevanje splošnih potreb v občini razpiše javno posojilo. Javno posojilo razpiše z odlokom, ki določa namen posojila, njegovo višino in druge posojilne pogoje.

Vpisniki javnega posojila so lahko delavci, delovni ljudje in občani, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti ter druge organizacije in skupnosti.

V. SKUPŠČINA OBČINE

71. člen

Skupščina občine je organ družbenega samoupravljanja in najvišji organ oblasti v okviru pravic in dolžnosti občine.

Skupščina občine izvršuje svoje pravice in dolžnosti na podlagi in v okviru ustave, zakonov ter tega statuta.

1. Pristojnosti skupščine občine

72. člen

Delovni ljudje in občani v skupščini občine na področju gospodarskega, družbenega in prostorskega razvoja:

– sprejemajo družbeni plan občine in dolgoročne planske akte občine,

– spremljajo uresničevanje družbenega plana občine ter sprejemajo ustrezne ukrepe za uresničevanje srednjeročnih in dolgoročnih planov in letnih programov nosilcev gospodarskega razvoja v občini,

– spodbujajo samoupravno sporazumevanje in sodelujejo pri družbenem dogovarjanju ter sprejemajo akt na podlagi katerega so posamezne samoupravne organizacije in skupnosti dolžne opraviti postopek za samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje,

– spodbujajo razvoj drobnega gospodarstva s posebnim poudarkom na osebnem delu.

73. člen

Delovni ljudje in občani v skupščini občine na področju poslovanja organizacij združenega dela:

– obravnavajo vprašanja, ki so skupnega pomena za organizacije združenega dela v občini ter usklajujejo njihove odnose in interese,

– določajo dejavnosti in zadeve posebnega družbenega pomena,

– dajejo soglasja k posameznim samoupravnim splošnim aktom in posamičnim aktom organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnosti in zadeve posebnega družbenega pomena skladno z zakonom in odlokom skupščine občine,

– odločajo o začasnih ukrepih zoper organizacijo združenega dela,

– določajo osebne dohodke organizacijam združenega dela, ki poslujejo z izgubo.

74. člen

Delovni ljudje in občani v skupščini občine na področju družbenih dejavnosti:

– odločajo o politiki razvoja na vseh področjih družbenih dejavnosti v občini, jo usklajujejo s potrebami, cilji in smermi razvoja občine ter zagotavljajo izenačevanje pogojev za razvoj družbenih dejavnosti v občini in z drugimi ljubljanskimi občinami v mestu in spremljajo uresničevanje sprejete politike,

– sodelujejo in odločajo o oblikah in ravneh samoupravnega interesnega organiziranja v občini, mestu in širši družbenopolitični skupnosti,

– odločajo o izločitvi dela dohodka za skupne potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe,

– sprejemajo odločitve o začasnih ureditvi vprašanj, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravnih interesnih skupnosti, če samoupravne interesne skupnosti o takih vprašanjih same ne odločijo,

– določajo dejavnosti in zadeve posebnega družbenega pomena,

– dajejo soglasja k posameznim samoupravnim splošnim aktom in posamičnim aktom samoupravnih interesnih skupnosti,

– sprejemajočasne ukrepe zoper samoupravne interesne skupnosti skladno z zakonom ter

– na področju vzgoje in izobraževanja ustanavljajo vzgojno izobraževalne organizacije osnovnega izobraževanja, organizacije za interesno izobraževanje mladih, posebne izobraževalne in vzgojne organizacije za moteno mladino ter organizacije za izobraževanje ob delu in iz dela ter spremljajo in usklajujejo njihovo delo in razvoj v skladu s potrebami

– na področju kulture ter varstva naravne in kulturne dediščine določajo kulturne in zgodovinske spomenike ter naravne znamenitosti oz. dele naravne in kulturne dediščine ter sprejemajo ukrepe za njihovo varovanje in prezentacijo,

– na področju raziskovalne dejavnosti:

– sprejemajo ukrepe in usmeritve za spodbujanje znanstveno raziskovalnega dela in inovacijske dejavnosti ter uporabo znanstvenih dosežkov v združenem delu, ustanavljajo organizacije za razvoj tehnične kulture in za tehnično izobraževanje občanov,

– na področju zdravstva:

– obravnavajo in sprejemajo ukrepe za preprečevanje in zatiranje nalezljivih boleznih ter ukrepe za izboljšanje zdravstvenega stanja

in higienskih razmer, sodelujejo pri obravnavi temeljnih vprašanj delovanja in razvoja zdravstvenih dejavnosti v občini,

– na področju socialnega varstva:

skrbijo za uresničevanje izhodišč politike družbene vzgoje in varstva otrok, socialnega skrbstva za starejše občane, zaposlovanja, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, stanovanjskega gospodarstva, za varstvo borcev NOV, borcev španske revolucije, vojaških invalidov, civilnih invalidov vojne, borcev za severno mejo, slovenskih vojnih dobrovoljcev, družinskih članov, oseb v obvezni vojaški službi, ustanavljanje organizacij s področja otroškega varstva,

– na področju telesne kulture:

ustanavljajo in spremljajo delovanje organizacij s področja telesne kulture za zadovoljevanje skupnih telesnokulturnih in športnih potreb v občini.

75. člen

Delovni ljudje in občani v skupščini občine na področju prostorskega urejanja:

- določajo politiko gospodarjenja s prostorom, prostorskega in urbanističnega planiranja,
- odločajo o posegih v prostor,
- sprejemajo program priprave prostorskih in izvedbenih aktov,
- sprejemajo prostorske izvedbene akte.

76. člen

Delovni ljudje in občani v skupščini občine na področju gospodarjenja s stavbnimi zemljišči ustanovijo sklad stavbnih zemljišč skupaj z ostalimi ljubljanskimi občinami.

77. člen

Na področju varstva in izboljšanja človekovega okolja delovnih ljudi in občani v skupščini občine:

- skrbijo za varovanje naravnega in ustvarjalnega človekovega okolja tako, da sprejemajo normative in kriterije za zagotavljanje teh pogojev,
- pri planiranju, urbanističnem načrtovanju in pripravi prostorskih izvedbenih aktov, zagotavljajo uporabo znanstvenih dognanj na področju varstva in izboljšanja človekovega okolja,
- odločajo o razmestitvi in organizaciji dejavnosti v prostoru in posegih v prostor,

78. člen

Delovni ljudje in občani v skupščini občine na področju komunalnih dejavnosti, energetike, vodnega gospodarstva, prometa in zvez, cestnega gospodarstva in drugih sorodnih dejavnosti materialne proizvodnje s tega področja:

- odločajo o politiki razvoja na teh področjih v občini na podlagi usklajevanja z ostalimi ljubljanskimi občinami in mestu,
- zagotavljajo medsebojno povezovanje teh dejavnosti ter usklajujejo njihov razvoj in razvoj drugih dejavnosti ter zagotavljajo izenačevanje standarda delovnih ljudi in občanov na območju občine z ostalimi ljubljanskimi občinami,
- sodelujejo in odločajo o oblikah in ravneh samoupravnega interesnega organiziranja v občini, mestu in širši družbenopolitični skupnosti,
- odločajo o izločitvi dela dohodka za te potrebe ter o njihovem namenu in obsegu.

79. člen

Delovni ljudje in občani v skupščini občine na področju kmetijstva in gozdarstva:

- skrbijo za varstvo, urejanje in vzdrževanje kmetijskih zemljišč in gozdov,
- sodelujejo pri družbenem dogovarjanju in samoupravnem povezovanju družbenih in zasebnih proizvajalcev v kmetijstvu in gozdarstvu,
- skrbijo za razvoj in krepitev družbenoekonomskega položaja kmetijstva, gozdarstva, veterinarstva, lovstva in ribištva,
- sprejemajo ukrepe in predpise, ki se nanašajo na urejanje in vzdrževanje kmetijskih zemljišč in gozdov, razvoj lovstva in ribištva ter varstvo živali in rastlin pred kužnimi boleznimi in škodljivci.

80. člen

Na področju davčne politike in splošne porabe delovni ljudje in občani v skupščini občine:

– sprejemajo akte o oblikovanju, usklajevanju in izvajanju davčne politike,

– sprejemajo dogovore o oblikovanju in razporejanju sredstev splošne porabe na podlagi skupne bilance teh sredstev,

– sprejemajo proračun občine in potrjujejo zaključni račun o izvršitvi proračuna občine in zaključnega računa davkov in prispevkov,

– sprejemajo ukrepe v zvezi z inšpekcijskim nadzorstvom iz pristojnosti občinskih uprav za družbene prihodke.

81. člen

Na področju družbenega sistema informiranja delovni ljudje in občani v skupščini občine spremljajo, usklajujejo in usmerjajo delovanje informacijskih sistemov v občini.

82. člen

Delovni ljudje in občani v skupščini občine na področju kadrovske politike:

– spremljajo izvajanje načrtovanih potreb razvoja izobraževanja ter stalnega izpopolnjevanja in usposabljanja kadrov,

– dajejo pobude za sklepanje družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov, s katerimi delovni ljudje in občani opredelijo skupne naloge in enotne cilje na področju kadrovske politike in se udeležujejo družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja na tem področju,

– zagotavljajo demokratičnost vseh kadrovskih postopkov.

83. člen

Delovni ljudje in občani na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v skupščini občine:

– določajo politiko in obravnavajo vprašanja, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite na območju občine.

84. člen

Delovni ljudje in občani v skupščini občine tudi:

– odločajo o spremembi statuta občine,

– sprejemajo odloke in druge splošne akte,

– dajejo obvezno razlago sprejetih odlokov in drugih splošnih aktov,

– odločajo o razpisu javnih posojil,

– obravnavajo in določajo politiko izvrševanja sprejetih odlokov in drugih splošnih aktov,

– ustanavljajo upravne organe, upravne organizacije ter strokovne in druge službe,

– obravnavajo poročila občinskih upravnih organov, upravnih organizacij in drugih strokovnih služb,

– opravljajo nadzorstvo nad delom izvršnega sveta občine, občinskih upravnih organov, upravnih organizacij in drugih strokovnih služb ter nosilcev javnih in družbenih funkcij odgovornih skupščini občine ter s svojimi smernicami usmerjajo delo teh organov,

– opravljajo družbeno nadzorstvo,

– odločajo o podelitvi nagrad in priznanj občine, podelitvi naziva časti občanov, podelitvi domicila enotam NOV,

– odločajo o poimenovanju organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena,

– odločajo o pobratenju in sodelovanju z drugimi občinami in mesti,

– volijo in razrešujejo predsednika in podpredsednika skupščine, predsednike in namestnike predsednikov zborov skupščine, predsednika izvršnega sveta skupščine občine ter druge nosilce javnih in družbenih funkcij,

– imenujejo in razrešujejo člane izvršnega sveta in funkcionarje upravnih organov ter druge nosilce javnih družbenih funkcij,

– določajo oziroma delegirajo delegate v skupščino SR Slovenije, skupščino skupnosti občin in skupščino mesta Ljubljane,

– odločajo o drugih zadevah, ki so v pristojnosti skupščine občine skladno z ustavo, zakoni, drugimi predpisi ter s tem statutom.

2. Skupni interesi ter pravice in dolžnosti, ki jih delovni ljudje in občani s tem statutom prenašajo in uresničujejo v skupščini mesta

85. člen

Delovni ljudje in občani občine uresničujejo v skladu s tem statutom v skupščini mesta skupne interese ter izvršujejo pravice in dolžnosti in sicer:

1. na področju gospodarstva:
  - spodbujajo in usmerjajo samoupravno sporazumevanje in povezovanje organizacij združenega dela na enotnem jugoslovanskem trgu,
  - določajo politiko cen ter sprejemajo ukrepe neposredne kontrole cen,
  - odločajo o kompenzacijah,
  - določijo razporeditev, začetek in konec delovnega časa na področju prometa in zvez, prometa blaga na drobno, gostinstva in turizma, obrti, bank in drugih storitvenih dejavnosti, če to ni urejeno s samoupravnim sporazumom oziroma če je delovni čas razporejen v nasprotju s potrebami in zahtevami delovnih ljudi, občanov in organizacij združenega dela,
  - nadzorujejo izvajanje predpisov o blagovnem prometu in opravljanje storitev ter izvajajo ustrezne ukrepe za uresničevanje srednjeročnih planov in letnih programov nosilcev gospodarskega razvoja,
  - oblikujejo blagovne rezerve,
  - določajo turistično takso.
2. na področju prostorskega urejanja mesta:
  - sprejemajo program priprave prostorskih izvedbenih aktov,
  - zagotavljajo prostorske evidence za spreminjanje rabe prostora,
  - z urbanističnim načrtovanjem zagotavljajo možnosti in pogoje za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito,
  - sodelujejo pri pripravi programa izdelave prostorskih izvedbenih načrtov SR Slovenije,
  - sprejemajo predpise in ukrepe s področja urejanja prostora, ki se nanašajo na območje ali druge interese dveh ali več občin,
  - imenujejo, preimenujejo, združujejo, razdružujejo, odpravljajo naselja, ulice, ceste in trge ter določajo območja naselij,
  - sprejemajo merila za določanje gradbenih parcel in funkcionalnih zemljišč,
  - sprejemajo predpise za določanje posameznih objektov za potrebe občanov, za katere je potrebno lokacijsko dovoljenje,
3. na področju varstva, izboljšanja in razvoja življenjskega okolja:
  - skrbijo za pogoje za ohranitev in razvoj naravnih in z delom pridobljenih vrednot človekovega okolja in sprejemajo merila in normative za izpolnjevanje teh pogojev,
  - zagotavljajo preučevanje in upoštevanje vplivov in posledic posegov v prostor in okolje na ravni planiranja, urbanističnega načrtovanja in priprave prostorskih izvedbenih načrtov,
  - v okviru planskih aktov odločajo o razvrstitvi in organizaciji dejavnosti v prostoru in posegov v prostor, ki bistveno vplivajo na zdravje ljudi ali na ekološko ravnovesje,
  - sprejemajo predpise o seizmični mikrorajonizaciji in omejevanju posledic naravnih nesreč;
4. na področju energetskega gospodarstva:
  - določajo letni načrt potrebnih energetskih virov za energetsko preskrbo mesta,
  - nadzorujejo uresničevanje sprejete politike racionalnega gospodarjenja z energijo,
  - določajo način racionalnega ravnanja in varčevanja z energijo,
  - dajejo soglasje k vrstnemu redu zmanjšanih dobav vseh vrst energije,
  - izvršujejo vse pravice in dolžnosti, ki jih imajo občine do organizacij združenega dela, ki opravljajo energetske dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena.
5. na področju komunalnega gospodarstva:
  - določajo komunalne dejavnosti posebnega družbenega pomena ter objekte in naprave, ki se štejejo za komunalne objekte in naprave individualne oziroma skupne rabe,
  - upravljajo ulice, trge in ceste v mestu in naseljih mestnega značaja, ki niso razvrščeni med magistralne, regionalne in lokalne ceste, ki so v pristojnosti občin,
  - predpišejo pogoje in način rabe komunalnih objektov in naprav skupne rabe (komunalni red) in obveznosti uporabe in plačila komunalnih storitev,
  - dajejo soglasje k sklepom skupščine komunalne skupnosti o merilih za prednostno zadovoljevanje potreb po komunalnih storitvah v primerih, kadar zaradi objektivnih razlogov ni mogoče zadovoljiti vseh potreb,
  - določajo povprečne stroške komunalnega urejanja zemljišč,

- izvršujejo vse pravice in dolžnosti, ki jih imajo občine do organizacij združenega dela, ki opravljajo komunalne dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena:

6. na področju gospodarjenja s stavbnimi zemljišči:
  - ustanovijo sklad stavbnih zemljišč, potrjujejo njegov finančni načrt in zaključni račun ter sprejemajo poročilo upravnega odbora o delu in opravljanja nalogah sklada,
  - usklajujejo skupne interese občin, določajo višino in način zajemanja povečane vrednosti stavbnega zemljišča in druge oblike mestne rente, zagotavljajo vodenje vseh potrebnih evidenc za ta namen ter namenjajo sredstva iz tega vira za pridobivanje, pripravo, opremljanje zemljišča po načinu obračunskega območja in za druge mestne infrastrukture,
  - predpišejo način, pogoje in postopek oddaje stavbnega zemljišča,
  - določajo merila in način uporabe sredstev za pridobivanje stavbnih zemljišč,
  - določajo višino nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča in oprostitev plačevanja tega nadomestila;
7. na področju vodnega gospodarstva:
  - sprejemajo predpise in ukrepe s področja vodnega gospodarstva, ki so v pristojnosti občin,
  - izvršujejo vse pravice in dolžnosti, ki jih imajo občine do organizacij združenega dela, ki opravljajo vodnogospodarske dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena:
8. na področju stanovanjskega gospodarstva:
  - določajo najvišje najemnine poslovnih prostorov,
  - sprejemajo predpise o podnajmniških razmerjih in določajo najvišje podstanarine,
  - določajo enotna merila pri vzdrževanju stanovanjskih hiš in stanovanj,
  - določajo hišni red,
  - predpisujejo minimalne pogoje bivanja,
  - določajo povprečno gradbeno ceno in korist za razlaščno stavbo zemljišče,
  - izvršujejo vse pravice in dolžnosti, ki jih imajo občine do Stanovanjskega podjetja Ljubljana;
9. na področju cestnega gospodarstva, prometa in zvez:
  - sprejemajo ukrepe za skladen potek in razvoj vseh vrst osebnega, javnega potniškega in dostavnega tovornega prometa,
  - predpisuje prometno ureditev v mestu,
  - dajejo soglasje k prostorskim izvedbenim načrtom in tehnični dokumentaciji glede usklajenosti z načrtovanim razvojem prometa,
  - spremljajo problematiko na področju varnosti cestnega prometa v zvezi s preventivo in vzgojo ter sprejemajo ukrepe za večjo varnost v cestnem prometu,
  - določajo tehnične elemente za izgradnjo in modernizacijo javnih prometnih površin, objektov, opreme in naprav,
  - izvršujejo vse pravice in dolžnosti, ki jih imajo občine do organizacij združenega dela, ki opravljajo prometne dejavnosti ali zadeve posebnega družbenega pomena na področju cestnega gospodarstva, prometa in zvez;
10. na področju kmetijstva, gozdarstva in preskrbe:
  - spodbujajo družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje, ki se nanaša na pospeševanje in razvoj kmetijstva, gozdarstva ter preskrbe in družbene prehrane v skladu s sprejeto politiko,
  - sprejemajo ukrepe in predpise, ki se nanašajo na intervencije v kmetijstvu in porabi hrane ter usklajujejo in usmerjajo dejavnosti potrebne za stabilno dolgoročno preskrbo,
  - sprejemajo predpise in ukrepe s področja oblikovanja in vzdrževanja skupnih blagovnih rezerv občine;
11. na področju turizma:
  - določajo skupni program turistične ponudbe občin in mesta,
  - predpisujejo turistično takso za začasno bivanje;
12. na področju davčne politike in splošne porabe:
  - sprejemajo dogovore o oblikovanju, usklajevanju in izvajanju davčne politike,
  - sprejemajo dogovore o oblikovanju in razporejanju splošne porabe na podlagi skupne bilance teh sredstev,
  - krepijo sodelovanje na poenotenju računalniških programov.
13. na področju družbenega sistema informiranja:

– opremljajo, usklajujejo in usmerjajo delovanje informacijskih sistemov v občinah in mestu,

– organizirajo informacijske službe v mestu, zagotavljajo pogoje za njihovo delovanje in izvajajo pristojnosti in pravice občin do mestnih informacijskih služb;

14. na področju družbenih dejavnosti:

– odločajo o oblikah in ravneh samoupravnega interesnega organiziranja,

– določijo razporeditev, začetek in konec delovnega časa v skladu z zakonom,

a) na področju vzgojno izobraževalne organizacije srednjega usmerjenega izobraževanja in domove za učence, organizacije za interesno izobraževanje mladih, organizacije za svetovalno delo za mladino in starše, posebne izobraževalne in vzgojne organizacije za moteno mladino ter organizacije za izobraževanje ob delu in iz dela ter spremljajo in usklajujejo njihovo delo in razvoj v skladu s potrebami,

– soodločajo pri ustanavljanju in zagotavljanju pogojev za delovanje vzgojnoizobraževalnih organizacij višjega in visokega izobraževanja ter domov za študente,

– soodločajo pri razporejanju izobraževalnih programov,

b) na področju kulture ter varstva naravne in kulturne dediščine:

– ustanavljajo organizacijo združenega dela s področja kulturne in strokovne organizacije za varstvo naravne in kulturne dediščine ter spremljajo njihovo delo in programe,

– določajo kulturne in zgodovinske spomenike ter naravne znamenitosti oziroma dela naravne in kulturne dediščine, ki so skupnega pomena za mesto ter sprejemajo ukrepe za njihovo varovanje in prezentacijo,

c) na področju raziskovalne dejavnosti:

– sprejemajo ukrepe in usmeritve za spodbujanje znanstvenoraziskovalnega dela in inovacijske dejavnosti ter uprabo znanstvenih dosežkov v združenem delu,

– ustanavljajo in spodbujajo ustanavljanje raziskovalnih organizacij oz. enot ter organizacij za razvoj tehnične kulture in tehniško izobraževanje občanov,

d) na področju zdravstva:

– obravnavajo in sprejmejo ukrepe za preprečevanje in zatiranje nalezljivih boleznih ter ukrepe za izboljšanje zdravstvenega stanja in higienskih razmer,

– sodelujejo pri obravnavi temeljnih vprašanj delovanja in razvoja zdravstvenih dejavnosti v mestu,

e) na področju socialnega varstva:

– določajo skupna izhodišča uresničevanja politike družbene vzgoje in varstva otrok, socialnega skrbstva, skrbi za starejše občane, zaposlovanja, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, stanovanjskega gospodarstva in se sporazumevajo ter dogovarjajo za uresničitev skupnih programov in nalog,

f) na področju telesne kulture:

– ustanavljajo in spremljajo delovanje organizacij s področja telesne kulture za zadovoljevanje skupnih telesnokulturnih in športnih potreb v mestu,

15. na področju kadrovske politike:

– dajejo pobude za sklepanje dogovorov in samoupravnih sporazumov, s katerimi delovni ljudje in občani opredelijo skupne naloge in enotne cilje kadrovske politike in se udeležujejo družbenega dogovarjanja in samoupravnega sporazumevanja na tem področju,

– obravnavajo poročila o uresničevanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov s področja kadrovske politike in dajejo pobude, predloge in priporočila za načrtovanje na področju kadrovske politike, izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja kadrov,

16. na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite

– spremljajo in ocenjujejo varnostne in vojnopolitične razmere v mestu in o tem sprejemajo odločitve,

– usklajujejo obrambne in varnostne priprave mesta z obrambnimi in varnostnimi pripravami ljubljanskih občin, sosednjih pokrajin, s širšimi družbenopolitičnimi skupnostmi in z oboroženimi silami,

– določajo načrt organiziranja in razvoja teritorialne obrambe

in civilne zaščite mesta ter ustanavljajo mesti štab za teritorialno obrambo in civilno zaščito,

– spremljajo in usklajujejo izvajanje ukrepov in nalog civilne zaščite, ki so skupnega pomena za mesto,

– organizirajo sistem za opazovanje in obveščanje,

– ustanovijo enoto za upravne zveze mesta,

– sprejemajo predpise s področja gradnje, vzdrževanja ter uporabe zaklonišč in določajo višino in način plačevanja prispevka zaklonišča,

– skrbijo za usklajeno in dogovorjeno finansiranje obrambnih priprav skupnega pomena.

17. na področju notranjih zadev:

– dajejo mnenje k imenovanju načelnika uprave za notranje zadeve Ljubljana – mesto

18. na področju varstva pred požarom:

– spremljajo stanje na področju varstva pred požarom ter sprejemajo usmeritve za izvajanje varstva pred požarom,

– zaradi posebnosti geografskih, vremenskih in drugih pogojev sprejemajo posebne ukrepe za varstvo naravnega delovnega in človekovega bivalnega okolja pred požarom

19. na področju temeljnih pravosodnih organov in družbenega pravobranilca samoupravljanja:

– usklajujejo zagotavljanje sredstev in drugih pogojev za delovanje teh organov,

20. na področju medobčinske in mednarodne dejavnosti delovni ljudje in občani v mestu skupno in usklajeno opravljajo medobčinske, medmestne in mednarodne dejavnosti, ki so pomembne za vse občine.

3. Sestava skupščine občine:

86. člen

Skupščino občine sestavljajo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor.

87. člen

Zbor združenega dela skupščine občine, ki ima devetinštirideset delegatskih mest, sestavljajo delegati iz naslednjih področij:

– temeljnih in drugih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti s področja gospodarstva,

– temeljnih in samoupravnih organizacij in skupnosti s področja vzgoje in izobraževanja, kulture in telesne kulture,

– temeljnih samoupravnih organizacij s področja socialno-zdravstvene dejavnosti,

– delovnih ljudi – kmetov, ki združujejo svoje delo in delovna sredstva v zadrugah, v obratih za kooperacijo v sestavu organizacije združenega dela in v drugih oblikah poslovnega sodelovanja z organizacijami združenega dela,

– delovnih ljudi, ki delajo v obratih in drugih dejavnostih s sredstvi, na katerih ima kdo lastninsko pravico skupaj z delavci, s katerimi združuje svoje delo in delovna sredstva,

– delovnih skupnosti državnih organov, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih delovnih skupnosti, ki niso organizirane kot temeljne organizacije združenega dela.

Število delegatov za posamezna področja določi skupščina občine z odlokom.

V zborih krajevnih skupnosti skupščine občine delegirajo delegacije krajevnih skupnosti po enega delegata.

Družbenopolitični zbor delegatov delovnih ljudi in občanov, organiziranih v družbenopolitičnih organizacijah občine.

Družbenopolitični zbor skupščine občine šteje 30 delegatskih mest.

4. Pristojnosti in delo zborov

88. člen

Zbor združenega dela odloča oz. sodeluje pri odločanju o vprašanih, ki so pomembna za materialne in samoupravne odnose delavcev v združenem delu.

Zbor krajevnih skupnosti odloča oz. sodeluje pri odločanju o vprašanih, ki so pomembna za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih oz. občini.

Družbenopolitični zbor sodeluje pri odločanju o vprašanih, uresničevanja, razvoja in varstva z ustavo določenega socialističnega samoupravnega sistema.

89. člen

zadevah iz

O/pristojnosti skupščine občine odločajo:

- zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno,
- zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno,
- posamezni zbori samostojno oz. skupno z družbenopolitičnim zborom,
- zbor oz. zbori enakopravno s skupščino samoupravne interesne skupnosti.

90. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor na skupni seji:

- volijo predsednika in člane predsedstva SR Slovenije,
- volijo delegate za zvezni zbor skupščine SFRJ,
- volijo predsednika in podpredsednika skupščine občine,
- odločajo o vključitvi občin v skupnost občin ter pobratenuju in sodelovanju z drugimi občinami in mesti,
- sprejemajo začasne ukrepe po 104. členu tega statuta,
- opravljajo druge zadeve.

91. člen

Zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor enakopravno:

a) odločajo o:

- predlogu za uvedbo postopka za spremembo statuta občine,
- predlogu za uvedbo postopka za spremembo statuta mesta, (varianta: dajejo soglasje k predlogu za uvedbo postopka za spremembo statuta mesta),
- o pobudi za razpis referendumu, samoprispjevka in javnega posojila,
- podelitvi naziva častni občan,
- podelitvi nagrad in priznanj občine,
- podelitvi domicila enotam NOV,
- poimenovanje organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena,
- pobratenje in sodelovanje z drugimi občinami in mesti.

b) dajejo soglasje k:

- spremembi statuta mesta Ljubljane,

c) sprejemajo:

- statut občine,
- poslovnik skupščine občine,

d) sprejemajo odloke, družbene dogovore in druge splošne akte, ki se nanašajo na:

- pristojnosti, organizacijo in delo skupščine občine, njenih delovnih teles in organov,
- plane družbenega razvoja občine in splošne akte za uresničevanje planov,
- pristojnosti, organizacijo in delo izvršnega sveta,
- pristojnosti, organizacijo in delo občinskih upravnih organov in strokovnih služb,
- splošno ljudsko obrambo in družbeno samzaščito,
- temeljne naloge na področju kadrovske politike,

e) volijo in razrešujejo:

- predsednika, namestnika in člane izvršnega sveta,
- predsednika in sodnike temeljnega sodišča,
- predsednika in sodnike sodišča združenega dela,

f) imenujejo in razrešujejo:

- predsednika, podpredsednika in člane sveta za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito,
- sekretarja skupščine občine,
- funkcionarje občinskih upravnih organov, strokovnih služb in uprave za družbene prihodke ter njihove namestnike,
- predsednike in člane komisij ter predsednike in člane drugih delovnih teles skupščine občine,
- delegate skupščine občine v organe samoupravljanja v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnosti, katerih ustanovitelj je skupščina občine,
- delegate skupščine občine v druge organe, organizacije in druga delovna telesa
- družbenega pravobranilca samoupravljanja Ljubljana in njegove namestnike
- javnega tožilca temeljnega javnega tožilstva in njegove namestnike,

- komandirja in namestnika komandirja postaje milice,
- g) določajo oz. delegirajo delegate v skupine delegatov v:
  - zbor občin skupščine SR Slovenije, – skupščino skupnosti slovenskih občin,
  - skupščino skupnosti občin ljubljanske regije.

92. člen

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti enakopravno oziroma enakopravno z družbenopolitičnim zborom v skladu z njegovo pristojnostjo:

a) sprejemata:

- odloke in druge splošne akte, ki urejajo pravice in dolžnosti občine,
- odloke in druge splošne akte, ki urejajo pravice in dolžnosti delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti,
- odloke in druge splošne akte, ki se nanašajo na družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev, delovnih ljudi in občanov ter družbene lastnine,
- proračun in zaključni račun proračuna občine, opravljata nadzor nad izvrševanjem proračuna,
- odloke in druge splošne akte s področja davkov, taks in drugih davščin,
- kriterije in merila za udeležbo krajevnih skupnosti v proračunu občine,
- predpise o ugotavljanju družbenega interesa pri opravljanju posameznih dejavnosti,
- začasne ukrepe družbenega varstva zoper organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti,

b) odločata:

- o vprašanih prostorskega planiranja in urejanja prostora, stanovanjskega gospodarstva, komunalnih dejavnosti ter varstva in zaščite človekovega okolja in drugih področij,
- o prevzemu jamstva in drugih premoženjsko-pravnih razmerjih v občini,
- o ustanovitvi organizacij združenega dela posebnega družbenega pomena,
- o začasnih ureditvah posameznih vprašanj, od katerih je bistveno odvisno delo samoupravnih interesnih skupnosti, če samoupravna interesna skupnost ne odloči sama,
- o združevanju sredstev občine z drugimi občinami in o organizaciji skupnih organov, organizacij in služb,
- o vprašanih opravljanja osebnega dela s sredstvi, ki so lastnina občanov,
- o uvedbi prostovoljnega in solidarnega združevanja sredstev v občini.

c) opravljata in uresničujeta:

- družbeno nadzorstvo na območju občine ter izvršujeta nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacij združenega dela in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti,
- družbeno varstvo samoupravnih pravic delavcev in družbene lastnine ter obravnavata mnenja in predloge organov, ki v občini izvršujejo varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine,

d) dajata soglasje:

- k programu razvoja organizacij združenega dela, ki opravljajo dejavnost posebnega družbenega pomena,
- k samoupravnim in drugim aktom o ustanovitvi in delovanju samoupravnih interesnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, če tako določa zakon,

e) odpravljata in razveljavljata:

- predpise in splošne akte izvršnega sveta, če so ti v nasprotju z ustavo, zakoni in s tem statutom

93. člen

Družbenopolitični zbor sodeluje v postopku sprejemanja odlokov in drugih splošnih aktov z zborom združenega dela in zborom krajevnih skupnosti tako, da sprejema stališča v zadevah, ki se nanašajo na:

- temeljne cilje in smeri družbenoekonomskega razvoja občine,
- uresničevanje ustavnosti in zakonitosti,
- uresničevanje varstva svoboščin in pravic človeka in občana,
- družbeni sistem informiranja in splošne pogoje javnega obveščanja,

- združevanje občanov in pravni položaj verskih skupnosti,
- temeljna vprašanja s področja kadrovske politike v občini,
- druge zadeve, ki se nanašajo na razvoj in varstvo z ustavo določenega socialističnega samoupravnega sistema,
- voli in razrešuje predsednika in namestnika predsednika zbora,
- imenuje in razrešuje predsednike in člane delovnih teles zbora ter
- daje soglasje k imenovanju tajnika zbora.

94. člen

Zbor združenega dela samostojno oziroma enakopravno z družbenopolitičnim zborom v skladu z njegovo pristojnostjo sprejema odloke oziroma druge splošne akte, ki se nanašajo na:

- medsebojna razmerja v združenem delu,
- varstvo pri delu,
- odločitvi o izločitvi dela dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe,
- nadzorstvo nad zakonitostjo dela organizacije združenega dela,
- samoupravne družbenoekonomske odnose, pridobivanje in delitev dohodka v organizacijah združenega dela ter pogojev poslovanja, ki imajo splošen pomen za družbenoekonomski razvoj,
- druge zadeve s področja samoupravnih pravic in dolžnosti delavcev in delovnih ljudi in občanov,
- razvijanje in usklajevanje odnosov med organizacijami združenega dela, samoupravnimi interesnimi skupnostmi in drugimi organizacijami in skupnostmi,
- spodbuja in sodeluje pri samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju
- združevanje delegacij v konference delegacij za zbor združenega dela skupščine občine
- voli in razrešuje predsednika in namestnika predsednika zbora,
- imenuje in razrešuje predsednika in člane delovnih teles zbora
- daje soglasje k imenovanju tajnika zbora.
- delegiranje delegatov v skupine delegatov za zbor združenega dela skupščine SRS in delegat za zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljane.

95. člen

Odločitev o izločitvi dela dohodka za skupne in splošne družbene potrebe ter o namenu in obsegu sredstev za te potrebe ne more biti sprejeta, če je ne sprejme zbor združenega dela. Za izvajanje te svoje pravice in dolžnosti se zbor združenega dela v postopkih sprejemanja planskih aktov občine posebej opredeljuje o temeljnih razmerjih delitve družbenega proizvoda.

96. člen

Zbor krajevnih skupnosti samostojno oz. enakopravno z družbenopolitičnim zborom v skladu z njegovo pristojnostjo sprejema odloke oz. druge splošne akte, ki se nanašajo na:

- vprašanja, ki so pomembna za delovne ljudi in občane v krajevnih skupnostih,
- obravnavo in usklajevanje organizacije samoupravljanja v krajevnih skupnostih,
- sprejemanje smernic in priporočil za razvoj krajevnih skupnosti,
- ustanavljanje oz. odpravljanje krajevnih skupnosti in spremi-njanje njihovih območij,
- položaj verskih skupnosti,
- določanje kriterijev za delitev sredstev iz proračuna občine za krajevne skupnosti ter dajanje drugim zborom in skupščinam občinskih samoupravnih interesnih skupnosti mnenja in stališča, ki jih vsebujejo programi razvoja krajevnih skupnosti v občini,
- volitve predsednika in namestnika predsednika zbora,
- imenovanje predsednika in članov delovnih teles zbora,
- dajanje soglasja k imenovanju tajnika zbora,
- vsa vprašanja in odnose, ki so pomembni za delo in prebiva-nje delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih in ki se nanašajo na področje sodelovanja med krajevnimi skupnostmi in občino, gospodarjenje in uporabo dobrin v splošni rabi,
- delegiranje delegatov v zbor občin skupščine mesta Lju-bljane.

97. člen

Skupščine občinskih samoupravnih interesnih skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja, raziskovalne dejavnosti, kul-ture, zdravstva in socialnega varstva obravnavajo in enakopravno sprejemajo s pristojnimi zbori skupščine občine srednjeročni in dolgoročni plan občine, odloke in druge akte skupščine z njihovega področja.

98. člen

Kadar skupščine samoupravnih interesnih skupnosti enako-pravno odločajo s pristojnimi zbori, se pri tem odločanju upora-bljajo določbe tega statuta in poslovnika za delo skupščine občine.

99. člen

Vsak zbor, ki ne sodeluje pri odločanju o posameznem vpraša-nju, ima pravico razpravljati o tem vprašanju, zavzemati stališča in dajati svoje predloge pristojnim zborom.

100. člen

Vsak zbor skupščine občine veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina vseh delegatov v zboru.

Zbor veljavno sprejema odlok ali drug splošni akt in drugo končno odločitev z večino glasov vseh delegatov v zboru.

Druge odločitve sprejema zbor z večino glasov navzočih dele-gatov.

Kadar zbori skupščine občine odločajo na skupni seji, veljavno sklepajo z večino glasov vseh zborov na seji, na kateri je navzoča večina vseh delegatov vsakega zbora.

Glasovanje je javno. Če zbor v skladu s poslovníkom tako sklene, se glasuje tajno.

101. člen

Vsak zbor zaseda in odloča na svoji seji. Zbori, ki enakopravno sodelujejo pri sprejemanju odloka ali drugega akta, lahko sklene-jo, da bodo odlok oz. akt obravnavali oz. sprejeli na skupnem zasedanju.

Če zbori sklenejo, da bodo opravili skupno zasedanje, glasu-jejo delegati vsakega zbora posebej.

102. člen

Predsednik skupščine občine lahko v sporazumu s predsedniki zborov skliče sejo zborov, na kateri zbori skupaj obravnavajo vprašanja, ki so skupnega pomena za zборе.

103. člen

Odlok ali drugi akt, pri katerega sprejemanju enakopravno sodelujejo zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti h kateremu je po tem statutu družbenopolitični zbor dolžan sprejeti stališča, je sprejet, če so ga zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti sprejeli v enakem besedilu oz. v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora.

Če se zbori ali zbori in skupščina samoupravne interesne skupnosti ne uskladijo oz. če odlok ali drug akt ni bil sprejet v skladu s stališči družbenopolitičnega zbora, določa usklajevalni postopek poslovnik skupščine občine.

104. člen

Če usklajevalni postopek, kot ga določa poslovnik, ne uspe, lahko izvršni svet pripravi in predlaga začasni ukrep, če meni, da bi lahko zaradi tega, ker akt ni bil sprejet, nastala za družbeno skupnost občutna škoda. Začasni ukrep se sprejme na skupni seji vseh zborov skupščine. Začasni ukrep je sprejet, če je na skupni seji prisotna večina delegatov vsakega zbora in za spre-jem akta glasuje večina navzočih delegatov.

Akt o začasnih ukrepih velja najdlje eno leto.

105. člen

Delegat v skupščini uživa imuniteto.

Delegat ne more biti klican na kazensko odgovornost, ne priprt ali kaznovan za mnenje, ki ga je izrazil ali za glas, ki ga je dal v zboru, katerega član je in v skupščini.

Delegat ne more biti priprt brez dovoljenja zbora, v katerega je delegiran ali izvoljen; prav tako pa se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja zbora. O imunitetni pravici delegata odloča pristojni zbor.

Imunitetno pravico delegatov zborov skupščine občine podrobneje določa poslovnik za delo skupščine občine.

5. Predsednik in podpredsednik skupščine občine in predsedniki zborov

106. člen

Skupščina občine ima predsednika in enega ali več podpredsednikov, ki jih za dve leti izmed delegatov izvolijo zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor.

Kandidate za predsednika in podpredsednika skupščine občine predlaga po opravljenem kandidacijskem postopku občinska konferenca SZDL.

Predsednik in podpredsedniki skupščine občine so lahko izvoljeni za isto funkcijo največ dvakrat zaporedoma.

107. člen

Zbori skupščine izvolijo izmed delegatov zbora predsednika in namestnika predsednika zbora za dve leti.

Kandidate za predsednike zborov in njihove namestnike, predlaga po opravljenem kandidacijskem postopku občinska konferenca SZDL.

Predsedniki in namestniki predsednikov zborov so lahko na isto funkcijo izvoljeni največ dvakrat zaporedoma.

108. člen

Kandidati za predsednika in podpredsednika skupščine občine so izvoljeni, če na volitvah dobijo večino glasov delegatov vseh zborov. V primeru, da je na kandidadni listi več kandidatov, je izvoljen tisti, ki je dobil največ glasov vseh delegatov v vseh zborih, vendar ne manj kot 1/3 glasov vseh delegatov v vseh zborih.

Volitve predsednika in podpredsednika so praviloma tajne, razen, če se zbori odločijo za javne volitve.

Če nobeden izmed kandidatov za predsednika ali podpredsednika ni dobil tretjine glasov vseh delegatov v vseh zborih ali če sta dva ali več kandidatov dobila enako največje število glasov, se volitve ponovijo, pri čemer se glasuje samo o kandidatu, ki je dobil največ glasov oz. o kandidatih, ki so dobili enako največje število glasov.

Če na volitvah, na katerih je kandidiral samo en kandidat za predsednika oz. podpredsednika skupščine, kandidat ni dobil večine glasov vseh delegatov v vseh zborih, se kandidacijski postopek ponovi.

Če na ponovnih volitvah nobeden izmed več kandidatov ni dobil največ, vendar ne manj, kot tretjino glasov vseh delegatov v vseh zborih ali če preostali posamezni kandidat ni dobil večine glasov vseh delegatov v vseh zborih, se kandidacijski postopek ponovi.

Kandidati za predsednika in namestnike predsednikov zborov so izvoljeni, če na volitvah dobijo večino glasov vseh delegatov zbora. Kadar je za posamezno funkcijo dvoje ali več kandidatov, je izvoljen tisti, ki je dobil večino glasov v vsakem zboru. Volitve so praviloma tajne, razen, če se zbor odloči za javne.

109. člen

Pred prevzemom dolžnosti dajo predsednik in podpredsednik skupščine občine, predsedniki in namestniki predsednikov zborov, predsedniki in člani izvršnega sveta in drugi funkcionarji, ki jih voli in imenuje skupščina občine, slovesno izjavo. Besedilo slovesne izjave določa poslovnik skupščine občine.

110. člen

Z izvolitvijo delegata za predsednika ali podpredsednika skupščine občine ali predsednika zbora, dobi delegacija pravico, da lahko pošlje na zasedanje zbora drugega delegata; delegat izvoljen za eno od naštetih funkcij v tem primeru nima pravice do glasovanja.

Določila prvega odstavka tega člena veljajo tudi za namestnike predsednikov zborov, kadar nadomeščajo predsednika in vodijo seje zbora.

Varianta:

Predsednik zbora združenega dela in njegov namestnik in predsednik zbora krajevnih skupnosti in njegov namestnik ne morejo opravljati funkcije delegata.

111. člen

Predsednik skupščine občine predstavlja skupščino občine.

Predsednik organizira delo v skupščini, sklicuje in vodi skupne seje zborov in predlaga dnevni red zanje ter podpisuje odloke ter druge akte skupščine.

Predsednik skupščine občine lahko sklicuje seje posameznih delovnih teles, če tega ne store njihovi predsedniki.

Če je predsednik skupščine občine zadržan ali iz drugih razlogov ne more opravljati svoje funkcije, ga nadomešča podpredsednik. Če oba ne moreta opravljati svoje funkcije, ju nadomeščajo predsedniki zborov v skladu s poslovnikom skupščine občine.

112. člen

Predsednik skupščine, podpredsedniki skupščine in predsedniki zborov sestavljajo predsedstvo skupščine.

Pri delu predsedstva skupščine sodelujejo predstavniki občinskih samoupravnih interesnih skupnosti, kadar predsedstvo skupščine razpravlja o zadevah, o katerih te skupščine enakovredno odločajo s pristojnimi zbori skupščine občine.

Pri delu predsedstva skupščine sodeluje tudi predsednik izvršnega sveta.

Predsedstvo skupščine kot koordinacijsko telo:

– obravnava vprašanja usklajevanja in programiranja dela zborov in delovnih teles v skupščini in njihovega sodelovanja s skupščinami občinskih samoupravnih interesnih skupnosti,

– skrbi za sodelovanje s skupščino SR Slovenije in skupščino mesta Ljubljane ter skupščino skupnosti slovenskih občin,

– skrbi za izvajanje poslovnika o delu skupščine.

Predsednik skupščine skrbi za stalno sodelovanje in medsebojno obveščanje s predsedniki skupščin občinskih samoupravnih interesnih skupnosti.

6. Organi in delovna telesa skupščine občine in njenih zborov

113. člen

Skupščina občine in njeni zbori lahko ustanovijo komisije, odbore in druga stalna in občasna delovna telesa za proučevanje odlokov in drugih aktov, ki jih sprejema skupščina občine ter drugih vprašanj s svojega delovnega področja ter za spremljanje in izvajanje odlokov in drugih aktov skupščine občine.

114. člen

Za uresničevanje politike, ciljev in nalog ter za usklajevanje in usmerjanje splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite v občini, ustanovi skupščina občine:

1. komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito,

2. svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito.

115. člen

Skupščina občine ima naslednja delovna telesa:

1. komisijo za volitve in imenovanja in kadrovske zadeve,

2. komisijo prošnje in pritožbe,

3. statutarno-pravno komisijo,

4. komisijo za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu,

5. komisijo za zadeve borcev in invalidov NOV,

6. komisijo za razvoj krajevnih skupnosti,

7. komisijo za družbeno nadzorstvo,

8. komisijo za odlikovanja,

9. komisijo za odnose z verskimi skupnostmi,

10. žirijo za priznanje in nagrade občine,

11. svet za preventivo in varnost v cestnem prometu, ter druga delovna telesa.

Vsak zbor skupščine občine samostojno odloča o verifikaciji pooblastil delegatov na zasedanju zbora ter o imunitetnih vprašanjih delegatov. Vsak zbor ima komisijo za verifikacijo pooblastil in imunitetna vprašanja.

Zbor lahko v komisijo iz prejšnjega odstavka izvoli stalne člane ali pa komisijo izvoli za obravnavanje posameznega vprašanja oz. za posamezno sejo zbora.

116. člen

Sestavo, naloge in način dela posameznih organov in delovnih teles skupščin občine in njenih zborov določa odlok skupščine ali sklep zbora.

7. Sekretariat skupščine občine

117. člen

Za opravljanje strokovnih in organizacijsko tehničnih nalog v zvezi z delovanjem skupščine občine, njenih zborov in delovnih teles ter za sodelovanje z delegacijami in konferencami delegacij ima skupščina občine sekretarja. Sekretarja skupščine imenuje

na predlog predsednika skupščine po poprejšnjem mnenju komisije za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve skupščina občine za dobo štirih let in je lahko ponovno imenovan še za eno mandatno obdobje.

118. člen

Sekretariat skupščine občine je strokovna služba skupščine, ki opravlja strokovna dela v zvezi z delom skupščine občine, njenih zborov, organov in delovnih teles ter delom delegatov skupščin občine.

Naloga in organizacija sekretariata skupščine občine je strokovna služba skupščine občine, ki opravlja strokovna dela v zvezi z delom skupščine občine, njenih zborov, organov in delovnih teles ter delom delegatov skupščine občine.

Naloga in organizacija sekretariata skupščine občine so določene v odloku.

Delo sekretariata skupščine občine vodi sekretar skupščine občine.

8. Poslovník za delo skupščine občine

119. člen

Skupščina občine ima svoj poslovnik, s katerim podrobneje ureja način svojega dela.

VI. DRUŽBENI SVETI

120. člen

Družbeni sveti se v skladu z zakonom glede na potrebe in značilnosti razvoja družbenopolitičnih in družbenoekonomskih odnosov ustanavljajo za eno ali več področij družbenega življenja in dela v občini, upravni družbeni sveti pa za eno ali več upravnih področij iz občinske pristojnosti oz. za posamezni upravni organ.

Družbene svete ustanovi skupščina občine z odlokom na podlagi poprejšnjega dogovora udeležencev pri delu družbenega sveta.

121. člen

Sredstva za delo družbenih svetov v občini se zagotavljajo v proračunu občine.

VII. IZVRŠNI SVET

1. Funkcija izvršnega sveta

122. člen

Izvršni svet skupščine občine (v nadaljnjem besedilu: izvršni svet) je kolegijski izvršilni organ skupščine občine, ki je v okviru pravic in dolžnosti občine odgovoren za stanje v občini, za izvajanje politike in izvrševanje zakonov, odlokov in drugih splošnih aktov skupščine občine ter za usmerjanje in usklajevanje dela občinskih upravnih organov.

123. člen

Pri uresničevanju odgovornosti za stanje v občini je izvršni svet dolžan v mejah svojih pooblastil spremljati stanje v občini, zagotavljati zakonitost ter dajati pobude in nastopati z ukrepi in aktivnostmi, s katerimi zagotavlja splošne družbene interese, pravice občanov in izvajanje sprejetih politik skupščine občine in o tem obveščati skupščino občine. V ta namen mora izvršni svet zlasti:

1. sprejemati ukrepe, s katerimi zagotavlja izvajanje politike in izvrševanje splošnih aktov skupščine občine,

2. predlagati skupščini občine določitev politike za posamezna področja in izdajo splošnih aktov in drugih ukrepov iz pristojnosti skupščine občine, predvsem določa predlog družbenega plana, predlog proračuna in zaključnega računa proračuna, predloge organizacije upravnih organov in predloge drugih odlokov,

3. obveščati skupščino občine o stanju in pojavih, ki imajo pomen za utrjevanje zakonitosti v občini, za varstvo družbene lastnine ter pravic in interesov delovnih ljudi in občanov, za učinkovito uresničevanje funkcije varnosti, obrambnih priprav in družbene samozaščite, za usklajevanje gospodarskih in drugih družbenih tokov in za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov.

4. predlagati ukrepe, s katerimi se prispeva k nadaljnjemu razvoju socialističnih samoupravnih odnosov ali k odpravljanju pojavov in tendenc, ki niso v skladu s sprejeto politiko, načeli

socialistične samoupravne družbe in s cilji, ki jih določajo planski razvoja,

5. dajati pobude ter organizirati in usmerjati pripravljanje planskih aktov samoupravnih organizacij in skupnosti oziroma družbenopolitičnih skupnosti in dajati ustrezne predloge nosilcem planiranja za usklajitev posameznih planov s skupnimi in splošnimi potrebami, interesi in cilji ter jim zagotoviti ustrezno strokovno pomoč,

6. zagotavljati usklajevanje planskih aktov krajevnih skupnosti s planski samoupravnih interesnih skupnosti s področja družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje ter spremljati uresničevanje sprejetih planskih aktov in po potrebi preverjati neizpolnjevanje tekočih planskih nalog in ugotavljati vzroke,

7. spodbujati, kadar je za to pooblaščen, sklepanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov, ki imajo pomen za skupne in splošne interese družbe, združenega dela in občanov in sodelovati pri njihovem sklepanju,

8. opozarjati organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije ter skupnosti in družbenopolitične organizacije, družbene organizacije in društva na stanje, pojav in gibanja, ki imajo pomen za uresničevanje njihove vloge.

Pri uresničevanju odgovornosti za stanje v občini sodeluje izvršni svet z drugimi državnimi organi, z Zvezo komunistov, s Socialistično zvezo delovnega ljudstva in z Zvezo sindikatov in drugimi družbenopolitičnimi organizacijami, družbenimi organizacijami, organizacijami združenega dela, kot tudi s samoupravnimi organizacijami in skupnostmi.

124. člen

Izvršni svet sodeluje z organizacijami združenega dela in drugimi samoupravnimi organizacijami, samoupravnimi interesnimi skupnostmi, krajevnimi skupnostmi ter drugimi skupnostmi v vprašanih iz svojega delovnega področja, ki imajo pomen za njihovo delo ali so pomembna za omenjene organizacije in skupnosti, zlasti glede pripravljanja planskih aktov samoupravnih organizacij in skupnosti ter ustrezne pomoči nosilcem planiranja, glede predlaganja in izvajanja ukrepov, predpisanih za zagotovitev pogojev za čim skladnejši in stabilnejši razvoj odnosov pri pridobivanju dohodka in njegovem razporejanju, glede dajanja predlogov začasne ukrepe za družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine in glede izvajanja teh ukrepov v primerih, ki so določeni v zakonu oziroma odloku skupščine občine.

Pri sodelovanju z organizacijami in skupnostmi iz prejšnjega odstavka tega člena dobiva izvršni svet od njih mnenja, oblikuje v dogovoru z njimi komisije in druga delovna telesa za pripravljanje posameznih predpisov in drugih splošnih aktov, ki jih izdajajo ali njihovo izdajo predlagajo skupščini občine ter posameznih gradiv, jim daje pobude, zlasti za zagotavljanje uresničevanja njihove vloge oziroma za reševanje vprašanj v zvezi z zagotavljanjem uresničevanja z ustavo določenih pravic, dolžnosti in interesov delovnih ljudi in občanov ter omenjenih organizacij in skupnosti, obravnava njihove pobude in predloge, zavzema stališča do njih ter jih obvešča o svojih stališčih in po potrebi vabi njihove predstavnike na svoje seje ter na seje svojih delovnih teles.

Organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije in skupnosti so dolžne izvršnemu svetu na njegovo zahtevo pošiljati podatke in obvestila o vprašanih s področja njihove dejavnosti, razen podatkov, ki jih po uradni dolžnosti zbirajo upravni organi in drugi državni organi ter organizacije in službe, ki so pooblašcene za zbiranje, obdelavo in pošiljanje podatkov.

125. člen

Razmerje izvršnega sveta do samoupravnih interesnih skupnosti temelji na načelih sodelovanja, dogovarjanja in usklajevanja.

Izvršni svet v skladu s svojo odgovornostjo spremlja delo samoupravnih interesnih skupnosti ter jim posreduje svoja stališča, predloge in mnenja glede izvajanja dogovorjene politike, odlokov in drugih splošnih aktov, ki jih je za ustrezno področje sprejela skupščina občine.

Občinske samoupravne interesne skupnosti dajejo izvršnemu svetu podatke, informacije in poročila glede izvajanja zakonov in dogovorjene politike in ga obveščajo o svojih sklepih oziroma ukrepih v zvezi z navedenimi stališči, predlogi in mnenji.

Izvršni svet lahko predlaga skupščini občine, da začasno uredi vprašanje, od katerega je bistveno odvisno delo samoupravnih interesnih skupnosti, če ta tudi po predhodnem opozorilu izvršnega sveta ne uredi takega vprašanja.

Če izvršni svet ugotovi, da so nastale v posameznih samoupravnih interesnih skupnostih bistvene motnje pri uresničevanju samoupravnih pravic delavcev ali pri izvrševanju z zakonom določene dejavnosti ali so na drug način huje oškodovani družbeni interesi, predlaga skupščini občine, da uporabi zoper njih ustrezne začasne ukrepe za družbeno varstvo samoupravnih pravic in družbene lastnine.

Kadar izvršni svet obravnava na svoji seji zadeve s področja samoupravnih interesnih skupnosti, katerih skupščine enakopravno odločajo z zbori skupščine občine, imajo predstavniki teh samoupravnih interesnih skupnosti pravico sodelovati v razpravi na seji izvršnega sveta.

Izvršni svet ima enake pravice in obveznosti do skupščin samoupravnih interesnih skupnosti kot do skupščine občine in njenih zborov v primerih, kadar skupščine samoupravnih interesnih skupnosti enakopravno odločajo s pristojnimi zbori skupščine občine v posameznih zadevah iz njihove skupne pristojnosti.

126. člen

Pri uresničevanju svoje odgovornosti izvršni svet sodeluje z izvršnimi sveti skupščin občin in izvršnim svetom skupščine mesta, drugimi državnimi organi, družbenopolitičnimi organizacijami v občini in mestu, družbenimi organizacijami in društvi ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini v posameznih zadevah, ki so skupnega pomena za te organizacije in skupnosti.

127. člen

Po preteku dveh let od izvolitve in pred iztekom mandata da izvršni svet v okviru svojih pravic in dolžnosti zborom skupščine občine poroči o svojem delu.

128. člen

Delegati v skupščini občine, njenih zborih in njenih delovnih telesih imajo pravico zahtevati od izvršnega sveta pojasnilo, mnenja, stališča ter strokovne in druge ocene o vprašanjih, o katerih bo skupščina občine odločala.

129. člen

Izvršni svet je dolžan v roku določenim s poslovnikom odgovoriti na vprašanja delegatov v skupščini občine o izvrševanju svojih pravic in dolžnosti, o sprejetih ukrepih, za katere je pooblaščen ter o drugih vprašanjih, ki se nanašajo na njegovo delo, na občinskih upravnih organov in strokovnih služb in uresničevanja odgovornosti do skupščine mesta.

130. člen

Izvršni svet izdaja odredbe in navodila.

Z odredbo in navodilom podrobneje ureja in razčlenjuje razmerja določena z odlokom ter drugim splošnim aktom skupščine občine, ureja pa tudi razmerja, s katerimi je z zveznim ali republiškim zakonom pooblaščen.

Izvršni svet izdaja za urejanje konkretnih pravnih razmerij tudi odločbe v upravnem postopku in druge odločbe v mejah zakonskih pooblastil.

Kadar ne odloči z drugim aktom, sprejme izvršni svet sklep.

131. člen

Da zagotovi izvajanje politike in izvrševanje zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov skupščine občine, usmerja in usklajuje izvršni svet delo upravnih organov, nadzoruje njihovo delo in razveljavlja predpise upravnih organov, ki so v nasprotju z zakonom, drugim predpisom ali splošnim aktom skupščine ali s predpisom, ki ga je sam izdal za izvrševanje zakona, drugega predpisa oziroma splošnega akta skupščine.

Pod pogoji, ki jih določa zakon v skladu z ustavo, sme izvršni svet odpraviti takšne predpise upravnih organov.

Izvršni svet zaradi uresničevanja svoje odgovornosti za delo občinskih upravnih organov:

- obravnava in sprejema periodična oz. letna poročila občinskih upravnih organov in druga vprašanja, ki se nanašajo na delovna področja posameznega ali več občinskih upravnih organov,

- predlaga ustanovitve ali odpravo občinskih upravnih organov

in strokovnih služb, ki jih ustanovi skupščina občine ter predlaga ukrepe za izboljšanje organizacije in dela teh organov in služb,

- predpiše splošna načela za notranjo organizacijo in sistematizacijo del in nalog ter nomenklature enotnih nazivov za skupine istovrstnih del in nalog v občinskih upravnih organih,

- imenuje in razrešuje vodje oddelkov občinskih upravnih organov in strokovnih služb na predlog funkcionarja, ki vodi občinski upravni organ, oz. strokovno službo,

- daje soglasje k imenovanju in razrešitvam ostalih delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, ki jih imenuje in razrešuje funkcionar,

- daje soglasje k aktom o organizaciji in delu ter o sistematizaciji del in nalog občinskih upravnih organov,

- določa začetek, konec, trajanje in razporeditev delovnega časa v občinskih upravnih organih,

- določa uradne ure občinskih upravnih organov,

- odloča o sporih o pristojnostih med občinskimi upravnimi organi,

- opravlja druge zadeve, za katere je pristojen v skladu z zakonom in drugimi predpisi in tem statutom.

132. člen

Vsak zbor skupščine občine lahko na predlog najmanj 10. delegatov v zboru postavi vprašanje zaupnice izvršnemu svetu. Vprašanje zaupnice izvršnemu svetu obravnavajo vsi trije zbori skupščine občine.

Če skupščina občine izglasuje izvršnemu svetu nezaupnico, je ta dolžan odstopiti.

Postopek za ocenitev dela izvršnega sveta se podrobneje določi s poslovnikom skupščine občine.

133. člen

Če izvršni svet meni, da ne bo mogel zagotoviti izvajanja dogovorjene politike ali izvrševanje odloka ali drugega splošnega akta, ki ga je sprejela skupščina občine, ali da ne more prevzeti odgovornosti za opravljanje svoje funkcije, lahko postavi vprašanje zaupnice.

Izvršni svet lahko postavi vprašanje zaupnice tudi v primeru, če skupščina občine ne sprejme odloka ali drugega splošnega akta, ki ga predlaga izvršni svet.

134. člen

Najmanj deset delegatov, kateregakoli zbora skupščine občine lahko v svojem zboru sproži interpelacijo, naj se obravnavajo posamezna politična vprašanja v zvezi z delom izvršnega sveta.

2. Sestava izvršnega sveta ter pravice in dolžnosti predsednika in članov izvršnega sveta

135. člen

Izvršni svet sestavljajo predsednik, namestnik in člani izvršnega sveta. Število članov izvršnega sveta določi skupščina občine.

136. člen

Skupščina občine voli predsednika in namestnika predsednika izvršnega sveta, ki ju predlaga občinska konferenca SZDL po opravljenem kandidacijskem postopku, člane izvršnega sveta pa na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta in po poprej opravljenem postopku v občinski konferenci SZDL.

Predsednika izvršnega sveta nadomešča v njegovi odsotnosti v vseh njegovih pravicah in dolžnostih namestnik predsednika izvršnega sveta.

Ob izvolitvi članov izvršnega sveta imenuje skupščina občine na predlog predsednika izvršnega sveta funkcionarje, ki vodijo občinske upravne organe in strokovne službe.

Funkcionarje, ki niso člani izvršnega sveta in vodijo občinske upravne organe in strokovne službe, imenuje na predlog predsednika izvršnega sveta in po poprejšnjem mnenju komisije za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve, skupščina občine.

137. člen

Predsednika in člane izvršnega sveta volijo vsi trije zbori skupščine občine za dobo štirih let.

Volitve so praviloma tajne, razen, če se zbori odločijo, da so javne.

Za predsednika in namestnika predsednika izvršnega sveta ne more biti ista oseba izvoljena dvakrat zaporedoma.

Člani izvršnega sveta in funkcionarji, ki vodijo občinske upravne organe in strokovne službe so lahko največ dvakrat zaporedoma izvoljeni oz. imenovani na isto funkcijo.

138. člen

Član izvršnega sveta, ki je pooblaščen, da sodeluje pri delu zborov skupščine občine, njihovih komisij in drugih delovnih teles ali pri delu družbenih svetov in drugih organov in teles, mora ravnati v skladu s pooblastili, smernicami in stališči izvršnega sveta.

139. člen

Član izvršnega sveta je osebno odgovoren za svoje delo in v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi za delo in odločitve izvršnemu svetu.

Član izvršnega sveta ima pravico predlagati obravnavanje posameznih vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta; dati pobudo za pripravo odlokov in drugih splošnih aktov, za katerih predlaganje je pristojen izvršni svet in predpisov, ki jih izvršni svet sam izdaja, dati pobudo za uveljavljanje rešitev pri urejanju socialističnih samoupravnih in družbenoekonomskih in drugih odnosov, ki so širšega skupnega in splošnega pomena, predlagati izvršnemu svetu, da določa načelna stališča in smernice za delo občinskih upravnih organov in strokovnih služb ter se udeleževati obravnavanja in odločanja o vseh vprašanjih, o katerih razpravlja izvršni svet.

Član izvršnega sveta je odgovoren za izvajanje politike in stališč izvršnega sveta v vseh zadevah, ki mu jih poveri izvršni svet, kakor tudi za delo občinskega upravnega organa in strokovne službe, ki ga vodi. Član izvršnega sveta ima pravico in dolžnost, da poroča izvršnemu svetu o problematiki na področju, za katerega je odgovoren in daje pobude in predloge za reševanje vprašanj iz pristojnosti izvršnega sveta.

140. člen

Član izvršnega sveta uživa imuniteto kot delegati v skupščini občine. O imuniteti člana izvršnega sveta odloča izvršni svet. Predsednik izvršnega sveta mora obvestiti skupščino občine o odločitvi izvršnega sveta v zvezi z imuniteto njegovega člana.

141. člen

Predsednik izvršnega sveta ima pravico predlagati skupščini občine razrešitve posameznih članov izvršnega sveta in izvolitev novih.

Razrešitev ali odstop predsednika izvršnega sveta ali odstop večine članov izvršnega sveta ima za posledico odstop celotnega izvršnega sveta.

142. člen

Če izvršni svet kolektivno odstopi ali če mu je izglasovana nezaupnica, ostane v svoji funkciji do izvolitve novega izvršnega sveta.

Irveršni svet, predsednik oz. član izvršnega sveta ima pravico, da svoj odstop obrazloži.

143. člen

Član izvršnega sveta ne more biti predsednik organa upravljanja v organizaciji združenega dela in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, individualni poslovodni organ v organizaciji združenega dela, druge samoupravne organizacije in skupnosti, predsednik ali član kolegijskega poslovodnega organa organizacij in skupnosti, kot tudi ne oseba na stalnem delu v izvršilnem organu družbenopolitične organizacije občine ali mesta.

144. člen

Predsednik izvršnega sveta lahko pooblasti enega ali več članov izvršnega sveta, da ga nadomeščajo v posameznih pravicah in dolžnostih.

145. člen

Predsednik izvršnega sveta je odredbodajalec za izvrševanje proračuna občine. Za opravljanje te naloge lahko predsednik pooblasti člana izvršnega sveta.

3. Način dela izvršnega sveta

146. člen

Irveršni svet dela in odloča o vprašanjih iz svoje pristojnosti na sejah.

Irveršni svet odloča z večino vseh članov.

147. člen

Irveršni svet lahko oblikuje za predhodno obravnavo zadev iz svoje pristojnosti stalna ali začasna delovna telesa.

Irveršni svet s sklepom določi stalna ali začasna delovna telesa, njihovo delovno področje in število članov.

Delovna telesa izvršnega sveta vodijo pravilom člani izvršnega sveta.

148. člen

v skladu z določbami tega statuta, s svojim poslovnikom in z drugimi akti ureja način dela izvršnega sveta in njihovih delovnih teles ter druga za njegovo delo pomembna vprašanja. Poslovnik sprejme izvršni svet.

149. člen

Za opravljanje strokovnih in organizacijskih nalog ima izvršni svet lahko strokovno službo, ki jo lahko vodi sekretar, ki ga imenuje in razrešuje izvršni svet na predlog predsednika izvršnega sveta za dobo štirih let in je lahko ponovno imenovan.

VIII. UPRAVNI ORGAN IN STROKOVNE SLUŽBE

1. Občinski upravni organi in strokovne službe

150. člen

Funkcijo državne uprave v mejah pravic in dolžnosti opravljajo občinski upravni organi in strokovne službe.

Strokovne službe se ustanovljajo za opravljanje strokovnih, administrativnih, računovodskih, tehničnih, pomožnih in drugih del za upravne organe.

151. člen

Z odlokom skupščine občine, izdanim na podlagi zakona, se lahko poveri organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, da na področju svoje dejavnosti urejajo s svojimi akti določene odnose širšega pomena, da odločajo v posameznih zadevah o določenih pravicah in obveznostih in da izvršujejo druga javna pooblastila.

Z odlokom skupščine občine, ki temelji na zakonu, se lahko določi način izvrševanja javnih pooblastil, ki so poverjena posameznim organizacijam in skupnostim ter pravic skupščine in drugih organov družbenopolitične skupnosti glede dajanja smernic tem organizacijam in skupnostim ter opravljanje nadzora v zvezi z izvrševanjem javnih pooblastil.

152. člen

Občinski upravni organi v okviru svojega delovnega področja:

- izvajajo določeno politiko in izvršujejo zakone in splošne akte skupščine občine in njenega izvršnega sveta,
- odgovarjajo za stanje na področjih, za katera so ustanovljeni,
- spremljajo stanje in razvoj na ustreznem področju in dajejo pobudo za reševanje vprašanj s teh področij,
- predlagajo izvršnemu svetu skupščine občine sprejemanje ukrepov, pripravljajo predpise in druge akte,
- odločajo o upravnih stvareh,
- opravljajo zadeve inšpekcije,
- opravljajo naloge splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite,
- opravljajo druge zadeve določene z zakonom, statutom in drugimi predpisi skupščine občine ter druge strokovne zadeve za skupščino občine in izvršni svet.

153. člen

Občinski upravni organi so odgovorni v okviru svojih pravic in dolžnosti za stanje na področjih, za katera so ustanovljeni, posebno pa za:

- izvajanje sprejete politike, izvrševanje zakonov in drugih predpisov,
- pravočasno spremljanje stanja in obveščanja skupščine občin ter izvršnega sveta o stanju in pojavih,
- ustrezno in pravočasno posredovanje predlogov in ukrepov za reševanje vprašanj na svojih področjih,
- za ustavnost in zakonitost svojih aktov in ukrepov ter danih predlogov na teh področjih, kot tudi za učinkovitost ukrepov, ki jih izvajajo ali katerih izvajanje predlagajo.

154. člen

Občinski upravni organi so samostojni v okviru svojih pooblastil in za svoje delo odgovorni skupščini občine in izvršnemu svetu.

155. člen

Na področju iz pristojnosti samoupravnih interesnih skupnosti, organizacij združenega dela in drugih organizacij in skupnosti posebnega družbenega pomena, kjer te organizacije in skupnosti samostojno odločajo in spremljajo družbena dogajanja, občinski upravni organi sodelujejo s temi organizacijami in skupnostmi, izmenjujejo z njimi stališča in zagotavljajo medsebojno obveščanje o delu, skupno pripravljajo predloge, ukrepe, poročila, informacije in podobno, še posebej o zadevah, o katerih samoupravne interesne skupnosti soodločajo s skupščino občine.

156. člen

Občinski upravni organi se ustanovijo kot individualno vodeni ali kot kolegijski upravni organi.

Individualni organi se ustanovijo na področjih, na katerih je izvrševanje politike, zakonov, drugih predpisov v znatnem obsegu ali v izključni pristojnosti skupščine občine.

Kolegijski organi se ustanovijo na področjih, na katerih je potrebno pri izvrševanju upravnih nalog zagotoviti usklajevanje več družbenih dejavnosti oz. stalno in organizirano koordinacijo in sodelovanje upravnih organov s samoupravnimi organizacijami in skupnostmi in družbenopolitičnimi organizacijami ali povezovanje in usklajevanje nalog skupnega pomena za ožje in širše družbenopolitične skupnosti za zagotavljanje enotnosti v izvajanju sprejete politike in v izvrševanju zakonov in drugih predpisov, odlokov in splošnih aktov v okviru pristojnosti občine.

157. člen

Individualni občinski upravni organi se ustanovijo za področje ljudske obrambe, občne uprave in proračuna ter za področje prihodkov.

158. člen

Kolegijski upravni organi se ustanovijo za področje družbenega planiranja in gospodarstva, družbenih dejavnosti, urejanja prostora in varstva okolja ter za področje kmetijstva in gozdarstva.

159. člen

Z odlokom skupščine občine se individualno vodeni upravni organi organizirajo kot sekretariati in uprave.

160. člen

Kolegijske organe sestavljajo predsednik in določeno število članov.

161. člen

Občinski upravni organi so odgovorni skupščini občine za zakonito, celovito in pravočasno izvrševanje nalog in opravil s svojega področja.

Občinski upravni organi imajo pravico in dolžnost, da zborom skupščine občine predlagajo v proučitev posamezna važnejša vprašanja iz svojega področja in dajejo pobude ter predlagajo ukrepe v zvezi z izvajanjem politike in izvrševanjem zakonov in drugih predpisov, kot tudi zaradi uresničevanja odgovornosti za stanje na določenem področju.

Vprašanja in pobude iz svojega področja dela upravni organi postavijo v zborih skupščine občine, ko so predhodno dobili mnenje ali načelno stališče izvršnega sveta. O sprejemanju oz. izvrševanju nalog do skupščine občine, upravni organi obveščajo izvršni svet.

162. člen

Občinski upravni organi so dolžni obveščati skupščino občine o svojem delu in na zahtevo skupščine poročati o svojem delu, stanju na določenem področju, o izvrševanju oz. o sprejetih ukrepih za izvrševanje zakonov in drugih predpisov in o izvajanju sprejete politike.

Občinski upravni organi so dolžni dajati podatke, obveščati in odgovarjati delegacijam in delegatom v zborih skupščine na vprašanja iz svojega področja dela, kot tudi dajati podatke in drugo dokumentacijo, ki je skupščini potrebna za njeno delo.

Občinski upravni organi so dolžni na zahtevo skupščine občine raziskati zadevo na določenem področju iz svojega področja dela

in o tem pripraviti poročilo, kot tudi v skladu s programom dela skupščine občine oz. po njenem naročilu, pripraviti odloke in druge splošne akte ter druga gradiva.

163. člen

Občinski upravni organi so dolžni poročati izvršnemu svetu o svojem delu, o stanju na posameznih področjih uprave, obveščati in pojasnjevati vprašanja iz svojega delovnega področja, posredovati podatke, spise in drugo dokumentacijo, ki je potrebna za delo izvršnega sveta.

164. člen

Občinski upravni organi imajo pravico zahtevati od izvršnega sveta, da zavzema načelno stališče glede izvajanja politike in izvrševanja zakonov in drugih predpisov in splošnih aktov skupščine, kot tudi predpisov in splošnih aktov izvršnega sveta.

Izvršni svet je dolžan zavzeti stališče na zahtevo upravnega organa iz prvega odstavka in o tem obvestiti upravni organ.

165. člen

Občinski upravni organi sodelujejo s strokovnimi službami samoupravnih interesnih skupnosti pri pripravi poročil, informacij, osnutkov predpisov in drugih gradiv za skupščino občine in izvršni svet o vprašanih, o katerih skupščina samoupravne interesne skupnosti enako pravno odloča s pristojnim zborom skupščine občine, kot tudi o drugih vprašanih, ki so pomembna za SIS ali pa so skupnega pomena za te skupnosti in organ občine.

166. člen

Občinski upravni organi proučujejo pobude, mišljenja, priporočila in predloge družbenopolitičnih organizacij in jih obveščajo o sprejetih ukrepih in o rezultatih teh ukrepov.

V okviru svojih pravic in dolžnosti občinski upravni organi obveščajo družbenopolitične organizacije o stanju, o pojavih in gibanjih v občini oz. na posameznih področjih družbenega življenja, ki so pomembna za uresničevanje vloge teh organizacij.

167. člen

Občinski upravni organi sodelujejo z družbenimi organizacijami in združenji občanov o vprašanih, ki so pomembna za uresničevanje ciljev združevanja in za delo teh organov ter za razvijanje ustreznih aktivnosti delovnih ljudi in občanov v okviru teh organizacij in združenj, kot za izvrševanje družbenih nalog, ki so zaupane tem organizacijam in združenjem.

168. člen

Upravne organe vodijo funkcionarji, strokovne službe pa vodje strokovnih služb.

Na predlog predsednika izvršnega sveta se lahko imenuje namestnik funkcionarja, ki vodi upravni organ. Namestnika imenuje in razrešuje organ, ki je pristojen za imenovanje funkcionarja, po poprejšnjem mnenju komisije za volitve in imenovanja ter kadrovske zadeve.

Namestnik nadomešča funkcionarja, če je ta odsoten ali zadržan z vsemi pooblastili in odgovornostmi ter ga zastopa v zadevah, ki mu jih le-ta določi. Če ni imenovan namestnik, nadomešča funkcionarja v odsotnosti ali zadržanosti z vsemi pooblastili in odgovornostmi drug funkcionar ali vodilni delavec, ki ga določi izvršni svet.

169. člen

Funkcionar upravnega organa organizira in vodi delo organa ter je za njegovo delo in za izvrševanje nalog in zadev iz njegove pristojnosti osebno odgovoren ter izvršuje druge pravice in dolžnosti, določene z zakoni in drugimi predpisi.

O uporabi sredstev za materialne stroške, sredstev za posebne namene in sredstev opreme odloča funkcionar, ki vodi upravni organ oz. strokovno službo v skladu z zakonom.

Funkcionarji upravnih organov morajo poročati zborom skupščine občine in izvršnemu svetu o stanju na ustreznem upravnem področju in o delu organa, ki ga vodijo. Na zahtevo zborov skupščine občine ali izvršnega sveta morajo dati obvestila in pojasnila o vprašanih s področja organa, ki ga vodijo. Na vprašanje delegatov v zborih skupščine občine so dolžni dati odgovor.

170. člen

Delo občinskih upravnih organov je javno.
Samo z zakonom ali s splošnim aktom skupščine občine, izdanim na podlagi zakona, je lahko določeno, da je treba posamezne podatke varovati kot tajnost oz. da se ne smejo objaviti.

171. člen

Podrobnejša organizacija občinskih upravnih organov in strokovnih služb, naloge upravnih organov in strokovnih služb, odnos upravnih organov in služb do skupščine občine in izvršnega sveta, pravice, naloge in odgovornosti delavcev, sredstva za delo upravnih organov, samoupravne pravice in odgovornosti delavcev v delovnih skupnostih, se določijo z odlokom skupščine občine.

2. Upravne zadeve, ki so jih delovni ljudje in občani poverili v opravljanje mestnim upravnim organom, upravnim organizacijam in strokovnim službam

172. člen

V okviru mestnih upravnih organov, upravnih organizacij in strokovnih služb se izvajajo iz pristojnosti občine naslednje upravne zadeve:

1. na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite:

– izvajanje predpisov s področja gradnje, vzdrževanja ter uporabe zaklonišč in določanje višine in način plačevanja prispevka za zaklonišče,

– v zvezi z vojaško in materialno obveznostjo delovnih ljudi in občanov, materialno obveznostjo organizacij združenega dela, družbenopolitičnih in družbenih organizacij ter društev in dolžnostjo delovnih ljudi in občanov za delovanje v civilni zaščiti,

– opravljajo strokovni nadzor nad izvajanjem predpisov s področja splošne ljudske obrambe v organih, organizacijah in skupnostih, ki so skupnega pomena za splošno ljudsko obrambo mesta,

2. na področju notrajnih zadev:

– izvajajo vse upravne zadeve s področja notranjih zadev, ki so po zakonu v pristojnosti občin,

– organizirajo, v skladu z zakonom in posebnim predpisom, opravljanje voznških izpitov za vse oz. za določene kategorije motornih vozil,

3. na področju cestnega gospodarstva, prometa in zvez:

– dajejo dovoljenja o začasnih prometnih ureditvah,

– odločajo o drugih upravnih stvareh s področja prometa,

4. na področju varstva pred požarom:

– izvajajo inšpekcijski nadzor nad izvrševanjem predpisov s področja varstva pred požarom,

5. na področju inšpekcijskih zadev:

– mesto izvaja vse pravice in dolžnosti občin, ki jih imajo po zakonu in drugih predpisih glede inšpekcijskih služb na področjih: sanitarne, tržne, komunalne, kmetijske, gozdarske, veterinarske, lovske, ribiške, gradbene, vodnogospodarske, elektroenergetske in urbanistične inšpekcije ter inšpekcije za cestni promet, za javne ceste, za delo ter inšpekcije parnih kotlov,

6. na področju geodetske službe mesto izvaja vse pristojnosti, ki ji ima občina po zakonu in drugih predpisih s področja geodetske službe,

173. člen

Mestni upravni organi, organizacije in strokovne službe so dolžne v upravnih zadevah iz občinske pristojnosti, ki jih je občina s tem statutom poverila mestu sodelovati z občinskimi upravnimi organi ter jih o stanju in pojavih v zadevah iz njihove pristojnosti sproti obveščati, obravnavati njihove pobude, mnenja in predloge, usklajevati programe dela ter z drugimi oblikami sodelovanja in dogovarjanja zagotavljati dosledno, pravočasno in strokovno uresničevanje programov dela.

Mestni upravni organi, upravne organizacije in strokovne službe so pri svojem delu dolžne upoštevati politiko, sklepe, smernice in priporočila, ki jih sprejme skupščina občine ter jo obveščati o svojem delu.

IX. SPLOŠNA LJUDSKA OBRAMBA IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

174. člen

Občina organizira splošno ljudsko obrambo in druženo samozaščito in zagotavlja, da se obrambni in samozaščitni interesi družbe uveljavljajo na vseh področjih gospodarskih in družbenih dejavnosti in v vseh oblikah samoupravnega organiziranja delavcev, delovnih ljudi in občanov, v primeru agresije pa vodi splošni ljudski odpor na svojem območju.

Občina sprejema organizacijske, materialne, kadrovske in druge ukrepe za razvoj in krepitev teritorialne obrambe, narodne zaščite in civilne zaščite ter za pripravljanje in usposabljanje delavcev, delovnih ljudi in občanov, organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, družbenopolitičnih in družbenih organizacij in društev, za vodenje oboroženega boja in drugih oblik odpora za preprečevanje in odpravljanje izrednih razmer, za zaščito in reševanje ljudi in materialnih dobrin ter za delo v vojni in izrednih razmerah.

175. člen

Občina se organizira in pripravlja za obrambo pred agresijo, za preprečevanje in odpravljanje izrednih razmer in drugih nevarnosti za državo, za reševanje ob naravnih in drugih hudih nesrečah in v ta namen organizira teritorialno obrambo, narodno zaščito in civilno zaščito, usmerja obrambne priprave in družbeno samozaščitno delovanje vseh delavcev, delovnih ljudi in občanov, samoupravnih organizacij in skupnosti in državnih organov na svojem območju in določa svoje obrambne in varnostne načrte v skladu z zakonom ter z obrambnimi in varnostnimi načrti širših družbenopolitičnih skupnosti.

V primeru izrednih razmer ali drugih nevarnosti za državo sprejema občina ukrepe za njihovo odpravljanje, ob naravnih in drugih hudih nesrečah sprejema ukrepe za zaščito in reševanje ljudi in materialnih dobrin, v vojni pa organizira in vodi splošni ljudski odpor.

176. člen

Pravice in dolžnosti občine na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, razen pravic in dolžnosti, ki jih izvršujejo mesto in njeni organi, izvršujejo v mejah svoje pristojnosti, določene z zakonom:

- skupščina občine
- Svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito
- Komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito
- Izvršni svet
- upravni organ za ljudsko obrambo in drugi upravni organi
- občinski štab za teritorialno obrambo
- občinski štab za civilno zaščito
- med vojno pa tudi predsedstvo skupščine.

177. člen

Skupščina občine določa politiko in obravnava vprašanja, ki so splošnega pomena za razvoj in krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite na območju občine.

178. člen

Pri uresničevanju nalog na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite sodeluje skupščina občine s skupščinami drugih občin in skupščino mesta, s katerimi usklajuje svoje delo. Skupščina občine in skupščina mesta po potrebi in dogovoru ustanavljata skupne organe in službe.

Med vojno skupščina občine lahko prenese na krajevne skupnosti izvrševanje določenih upravnih pooblastil, zlasti za preskrbo oboroženih sil z reborbenimi sredstvi ter za preskrbo, nastanitev in zaščito prebivalstva.

179. člen

Če se skupščina občine zaradi vojnih razmer ne more sestati, odloča o vseh vprašanjih iz njene pristojnosti predsedstvo skupščine občine v skladu z zakonom.

Predsedstvo skupščine občine predloži sprejete splošne akte v potrditev skupščini občine takoj, ko se ta lahko sestane.

V primeru, če se tudi predsedstvo skupščine občine zaradi vojnih razmer ne more sestati, sprejema ukrepe iz njegove pristojnosti predsednik predsedstva skupščine občine. Te ukrepe mora predložiti v potrditev predsedstvu takoj, ko se to lahko sestane.

180. člen

Predsedstvo skupščine občine imenuje skupščina. Število članov predsedstva določi skupščina hkrati z njihovim imenovanjem.

Predsednik predsedstva skupščine je predsednik skupščine; člani predsedstva pa so po svojem položaju predsedniki zborov, predsednik izvršnega sveta in predsednik občinske konference socialistične zveze delovnega ljudstva.

Če se skupščina zaradi vojnih razmer ne more sestati, predsedstvo skupščine po potrebi samo spreminja svojo organizacijsko in kadrovsko sestavo. Akte o teh spremembah predloži predsedstvo skupščini v potrditev takoj, ko se ta lahko sestane.

181. člen

Za opravljanje in obravnavanje zadev, dajanje pobud in predlogov s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite skupščine občine imenuje svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki obravnava ocene in poročila o politično varnostnih razmerah v občini, obravnava organizacijo in stanje obrambnih priprav v občini in usklajuje delo občinskih upravnih organov in drugih organov, spremlja in usklajuje aktivnosti pri usmerjanju varnostnih in samozaščitnih ukrepov, določa predlog načrta organizacije in razvoja ter načrt opremljanja teritorialne obrambe v občini, spremlja in usmerja delovanje občinskega štaba za civilno zaščito ter aktivnosti delavcev, delovnih ljudi in občanov pri izvajanju in organiziranju osebne in vzajemne pomoči, spremlja delo narodne zaščite v občini ter opravlja druge naloge v skladu z zakonom o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti in v skladu z usmeritvami skupščine občine.

Svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito imenuje in razrešuje skupščina občine. Predsednik sveta je predsednik skupščine občine, člani pa se imenujejo izmed delegatov skupščine občine, strokovnih delavcev s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite in drugih izkušenih delavcev s tega področja. Število članov določi skupščina občine hkrati z njegovim imenovanjem.

182. člen

Za zagotavljanje enotnosti, povezanosti in učinkovitosti delovanja celotnega obrambno zaščitnega delovanja, za dosledno uresničevanje politike, ciljev in nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, usmerjanje obrambnih priprav in družbene samozaščite ter usposabljanje za opravljanje nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite delavcev, delovnih ljudi in občanov, mladine, teritorialne obrambe, milice, civilne zaščite, narodne zaščite in drugih dejavnikov, spremljanje in ocenjevanje varnostnih in vojno političnih razmer, imenuje skupščina občine na predlog predsedstva občinskega komiteja zveze komunistov, komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in njegovega predsednika.

Predsednik občinskega komiteja za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito je predsednik občinskega komiteja zveze komunistov ali sekretar predsedstva občinskega komiteja zveze komunistov.

183. člen

V primeru izrednih razmer ali drugih nevarnosti za državo, sprejema občinski komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ukrepe za njihovo preprečevanje oziroma odpravljanje. V ta namen odloča o uporabi narodne zaščite, organov za notranje zadeve in drugih služb, ob pogojih, ki jih določa zakon o splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti.

Ob neposredni vojni nevarnosti občinski komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito usmerja izvajanje ukrepov pripravljivosti, v vojni pa vodi splošni ljudski odpor in v ta namen odloča o uporabi sil in sredstev na svojem območju, usmerja in povezuje delo in zmogljivosti vseh družbenih subjektov in vseh delavcev, delovnih ljudi in občanov v boju ter odporu zoper agresije.

184. člen

Za organiziranje, pripravljane in vodenje oboroženega boja in drugih oblik splošnega ljudskega odpora, za opravljanje določenih nalog družbene samozaščite in delovanje ob drugih nevarnostih se v skladu z obrambnim načrtom organizira v občini teritorialna obramba. Za vodenje enot in zavodov teritorialne obrambe občine in izvajanje drugih nalog, določenih z zakoni in drugimi predpisi, ustanovi skupščina občine občinski štab za teritorialno obrambo.

Za vodenje in bojno pripravljenost teritorialne obrambe ter svoje delo je komandant občinskega štaba za teritorialno obrambo odgovoren skupščini občine in njenemu svetu za splošno ljudsko obrambo in držbeno samozaščito, komiteju za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter izvršnemu svetu v skladu z njihovimi pristojnostmi, za bojno pripravljenost ter uporabo enot in zavodov teritorialne obrambe pa komandantu teritorialne obrambe mesta.

185. člen

Civilna zaščita se organizira v vseh bivalnih in delovnih okoljih kot najširša oblika priprav in udeležbe delavcev, delovnih ljudi in občanov za zaščito in reševanje prebivalstva in materialnih dobrin ob vojnih akcijah, ob naravnih in drugih hudih nesrečah in za izvajanje nalog družbene samozaščite v izrednih razmerah.

Za izvajanje priprav, vodenje enot civilne zaščite na območju občine, organiziranje in izvajanje ukrepov za zaščito in reševanje ob naravnih in drugih hudih nesrečah in v vojni, za usmerjanje in usklajevanje delovnja štabov za civilno zaščito v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela in za opravljanje drugih nalog določenih z zakonom in resornimi navodili, imenuje izvršni svet občinski štab za civilno zaščito. Število članov se določi z imenovanjem.

Za svoje delo je občinski štab za civilno zaščito odgovoren izvršnemu svetu.

X. - VARSTVO USTAVNOSTI IN ZAKONITOSTI

186. člen

Za uresničevanje z ustavo, zakonom in drugimi predpisi določenih družbenoekonomskih in političnih odnosov in za varstvo svoboščin in pravic človeka in občana, samoupravljanja, družbene lastnine, samoupravnih in drugih pravic organizacij združenega dela in drugih organizacij in skupnosti ter družbenopolitičnih skupnosti, zagotavljajo v občini varstvo ustavnosti in zakonitosti:

- skupščina občine in njen odgovorni organ,
- temeljno sodišče,
- samoupravna sodišča,
- temeljno javno tožilstvo,
- družbeni pravobranilec samoupravljanja,
- javno pravobranilstvo,
- postaja milice,
- organ za postopek o prekrških,
- služba pravne pomoči
- ter drugi nosilci samoupravnih, javnih in drugih družbenih funkcij.

Pravica in dolžnost delavcev, delovnih ljudi in občanov je, da dajejo pobude za varstvo ustavnosti in zakonitosti.

Temeljno sodišče in druga samoupravna sodišča

187. člen

Temeljno sodišče je samostojen organ, ki v enotnem sistemu oblasti in samoupravnega delavskega razreda in vseh delovnih ljudi izvršuje sodno funkcijo v mejah svoje z ustavo in zakonom določene pristojnosti.

Za območje občine posluje enota Temelnega sodišča v Ljubljani. Temeljno sodišče spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki jih opazi pri svojem delu in o tem obvešča skupščino občine.

Pri sojenju sodelujejo sodniki porotniki, ki jih izvoli skupščina občine skupaj z drugimi skupščinami občin na območju temeljnega sodišča.

188. člen

Sodno funkcijo v občini opravljajo tudi samoupravna sodišča. Samoupravna sodišča se ustanavljajo kot sodišča združenega dela, arbitraže, poravnalni svet, razsodišča in druge oblike samoupravnih sodišč.

Samoupravna sodišča rešujejo spore iz družbenoekonomskih in drugih samoupravnih razmerij, ki so določena z ustavo in zakonom, kot tudi spore, katere jim zaupajo delovni ljudje in organizacije združenega dela, iz interesnih skupnosti in drugih samoupravnih interesnih skupnosti, iz njihovih medsebojnih razmerij, ki jih samostojno urejajo ali ki izvirajo iz pravic, s katerimi prosto razpolagajo, če ni z zakonom določeno, da določene vrste sporov rešujejo redna sodišča.

Delovni ljudje in občani lahko reševanje posameznih sporov o pravicah, s katerimi prosto razpolagajo, sporazumno poverijo poravnalnemu svetu ali pa razsodiščem ali drugim samoupravnim sodiščem, če ni z zakonom drugače določeno.

Temeljno javno tožilstvo

189. člen

Temeljno javno tožilstvo je samostojen organ, ki preganja storilce kaznivih in drugih z zakonom določenih dejanj, ki so kazniva in ukrepa, kakor določa zakon za varstvo interesov in pravic ter vlaga pravna sredstva za varstvo ustavnosti in zakonitosti.

Temeljno javno tožilstvo ima pravico in dolžnost, da obvešča skupščino občine o svojem delu in da daje pristojnim organom in organizacijam predloge za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti, družbene odgovornosti in socialistične morale.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja

190. člen

Družbeni pravobranilec kot samostojni organ družbene skupnosti ukrepa in vlaga pravna sredstva ter izvršuje druge z zakonom določene pravice in obveznosti pri uresničevanju družbenega varstva samoupravnih pravic delavcev, delovnih ljudi ter družbene lastnine.

Družbeni pravobranilec samoupravljanja začne pred skupščino občine, pred ustavnim sodiščem ali pred rednim in samoupravnimi sodišči postopek za varstvo samoupravnih pravic delovnih ljudi in družbene lastnine, kakor tudi postopek, da se akti, sklepi in dejanja, s katerimi sta prizadeta samoupravljanje in družbena lastnina razveljavijo ali odpravijo.

Javno pravobranilstvo

191. člen

Javno pravobranilstvo mesta Ljubljane je samostojen organ mesta in ljubljanskih občin, ki uporabljajo z zakonom določene ukrepe in pravna sredstva, da varujejo premoženjske pravice in koristi.

Javno pravobranilstvo zastopa pred sodiščem in drugimi organi občino, krajevne skupnosti in državne organe in organizacije, določene z zakonom.

V izvrševanju svoje dejavnosti javno pravobranilstvo spremlja in proučuje družbene odnose in pojave, ki imajo pomen za pravno varstvo družbenega premoženja in o tem obvešča skupščino občine in druge državne organe in organizacije.

Organ za postopek o prekrških

192. člen

Organ za postopek o prekrških mesta Ljubljane je samostojen organ mesta in ljubljanskih občin, ki odloča o prekrških na I. stopnji ter opravlja druge zadeve, ki jih določa zakon.

O vprašanih, ki jih ugotovi pri svojem delu in o družbeno pomembnih pojavih obvešča organ za postopek o prekrških skupščine občine.

Postaja milice

193. člen

Za neposredno opravljanje nalog zadev državne varnosti in zadev javne varnosti se za območje občine ustanovi postaja milice s

splošnim delovnim področjem (v nadaljnjem besedilu: postaja milice).

Postaja milice in njen oddelek ustanovi skupščina občine v soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve.

194. člen

Komandirja postaje milice in namestnika komandirja postaje milice imenuje brez javnega razpisa in ju razreši skupščina občine po predhodnem soglasju z republiškim sekretarjem za notranje zadeve.

195. člen

Komandir postaje milice je odgovoren za svoje delo in delo postaje milice ter njenega oddelka skupščini občine in republiškemu sekretarju za notranje zadeve. Komandir postaje milice poroča skupščini občine in njenemu izvršnemu svetu, komiteju za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito in načelniku za notranje zadeve letno, na njihovo zahtevo ali iz lastne pobude pa tudi občasno, o varnostnih razmerah o organizaciji in delu postaje milice oz. oddelka. O pomembnejših zadevah s področja dela postaje obvešča tudi družbenopolitične organizacije.

196. člen

Skupščina občine lahko daje postaji milice smernice in napolnila za izvrševanje nalog pomembnih za varnost v občini.

197. člen

Sredstva za delo postaje milice in njenih oddelkov se zagotovi v proračunu občine.

198. člen

Občina zagotavlja materialne in druge pogoje za pravno pomoč, daje pobude za organiziranje in ustanavljanje služb pravne pomoči, delovnih skupnosti odvetnikov za opravljanje odvetniških dejavnosti z osebnim delom samostojno kot poklic ter skrbi za oblikovanje takšne kadrovske politike, s katero se zagotavljajo potrebni kadri za delovanje pravne pomoči.

XI. AKTI SKUPŠČINE OBČINE

199. člen

Skupščina občine sprejema planske akte občine, poslovnik za delo skupščine občine, odloke, proračun občine in zaključni račun o proračunu občine, resolucije, sklepe, stališča in priporočila, sklepa družbene dogovore in samoupravne sporazume ter daje obvezne razlage aktov, ki jih je sprejela.

200. člen

Planske akte, poslovnik za delo skupščine občine, odloke, proračun občine, družbene dogovore in samoupravne sporazume, resolucije, sprejema skupščina občine po dvofaznem postopku.

Sklepe, stališča, priporočila in obvezne razlage svojih aktov sprejema skupščina občine po enofaznem postopku.

Skupščina občine lahko sprejme po enofaznem postopku:

– odloke na podlagi izida glasovanj delovnih ljudi in občanov na referendumu,

– spremembe in dopolnitve odloka na podlagi odločb ustavnega sodišča SRS,

– manj obsežne ali manj pomembne spremembe in dopolnitve odlokov,

– prenehanje veljavnosti posameznih določb in odlokov ali sprememb odlokov,

– intervencijske odloke,

– odloke o zaključenem računu o izvršitvi proračuna občine.

Postopek sprejemanja odlokov in drugih pravnih aktov skupščine občine ureja poslovnik za delo skupščine občine.

201. člen

Sprejem odloka ali drugega splošnega akta skupščine občine ali njegove spremembe in dopolnitve lahko predlaga vsak delegat oz. skupine delegatov v svojem zboru, skupščine občine, vsak zbor s svojega delovnega področja, izvršni svet, občinski upravni

organi s svojega delovnega področja, sodišče, javni pravobranilec, javni tožilec, družbeni pravobranilec samoupravljanja, medobčinska gospodarska zbornica, druga samoupravna organizacija in skupnost, družbenopolitična in druga družbena organizacija in društva ter delovno telo skupščine občine. Vsak občan lahko da pobudo za sprejem odloka in drugega splošnega akta skupščine občine ali za njegove spremembe in dopolnitve.

202. člen

Odllok in drugi splošni akti skupščine občine, njenih organov in organov občine se objavljajo v Uradnem listu SR Slovenije.

Odlloki in drugi splošni akti skupščine občine veljajo za območje občine razen, če ni v odloku ali splošnem aktu določeno, da velja samo za del tega območja občine.

Odllok oz. splošni akt začne veljati osmi dan po objavi, če ni v samem odloku oz. splošnem aktu drugače določeno. Samo iz posebno utemeljenih razlogov se lahko določi, da začne odllok ali splošni akt veljati prej kot osmi dan po objavi.

XII. JAVNOST DELA SKUPŠČINE OBČINE IN NJENEGA IZVRŠNEGA SVETA TER ORGANOV SKUPŠČINE OBČINE

203. člen

Seje zborov delovnih teles skupščine občine, izvršnega sveta in drugih organov občine so javna.

Javnost dela se zagotavlja z obveščanjem javnosti o delu organov skupščine ter o sprejetih odločitvah in stališčih, z objavljanjem gradiv organov skupščine občine oz. z zagotavljanjem njihove dostopnosti zainteresiranim delovnim ljudem in občanom, z uresničevanjem pravice predstavnikov javnega obveščanja, da so navzoči na vseh sejah zborov skupščine občine, izvršnega sveta ter drugih organov skupščine občine in s pravico delavnih ljudi in občanov, da so lahko navzoči na sejah zborov in delovnih teles skupščine v skladu s poslovnikom za delo skupščine občine.

Načelo javnosti se lahko omeji le, če je to nujno zaradi interesov varnosti in obrambe države ter drugih družbenih interesov, ki jih določa zakon. Omejitev načela javnosti je dopustna le v takšnem obsegu, na takšen način oz. na toliko časa, kolikor je potrebno za varovanje teh družbenih interesov.

204. člen

Način zagotavljanja javnosti dela skupščine občine, njenega izvršnega sveta in drugih organov skupščine občine urejata poslovnik za delo skupščine občine in poslovnik izvršnega sveta skupščine občine.

XIII. SODELOVANJE OBČINE IN NJENIH ORGANOV Z DRUŽBENOPOLITIČNIMI SKUPNOSTMI IN DRUGIMI ORGANIZACIJAMI

205. člen

Zaradi uresničevanja – urejanja vprašanj skupnega pomena, izmenjave izkušenj in medsebojne pomoči sodeluje Ljubljana Vič – Rudnik z mestom, drugimi občinami, s SRS ter drugimi organizacijami in skupnostmi v skladu z ustavo, tem statutom, statutom mesta Ljubljane, drugimi predpisi ter sklenjenimi družbenimi dogovori.

Sodelovanje občine z družbenopolitičnimi skupnostmi ter drugimi organizacijami in skupnostmi spodbujajo in uresničujejo skupščine občine in njeni organi, organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti ter strokovna in druga združenja v okviru svojih pristojnosti oz. dejavnosti.

206. člen

Pri uresničevanju svojih pravic, obveznosti v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom občinska skupščina sodeluje s temeljnimi in drugimi organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnostmi, družbenopolitičnimi organizacijami ter drugimi samoupravnimi organizacijami in skupnostmi v občini.

207. člen

Občina Ljubljana Vič – Rudnik sodeluje in navezuje prijateljske stike z drugimi občinami na lastno pobudo ali na pobudo občine, s katero naj bi sodelovala.

Zaradi dobrega sodelovanja in drugih interesov se lahko s posebno listino proglasi posamezna občina v Jugoslaviji za bratsko občino.

O pobudi za trajno sodelovanje, za vzpostavitev prijateljskih stikov in proglasitve druge občine za bratsko, sklepa skupščina občine.

Na seji, na kateri se sklepa o sodelovanju z drugo občino, je lahko navzoča tudi delegacija te občine.

1. Sodelovanje občine z mestom Ljubljana

208. člen

Zaradi uresničevanja skupnih interesov ter pravic in dolžnosti, ki so skupnega pomena za delovne ljudi in občane na območju mesta Ljubljane, se občina skupaj z občinami Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Moste – Polje, Ljubljana Šiška in Ljubljana Center združi v posebno družbeno-politično skupnost – mesto Ljubljana.

Skupni interesi ter pravice in dolžnosti, ki jih delovni ljudje in občani uresničujejo v mestu Ljubljana kot posebni družbenopolitični skupnosti, so določeni v statutu mesta Ljubljane, ki ga kot skupni dogovor občin po javni razpravi med delavci v združenem delu ter delovnimi ljudmi in občani v krajevni skupnosti sprejme skupščina mesta Ljubljane v soglasju s skupščinami občinami na območju mesta Ljubljane.

209. člen

Skupščina občine deluje s skupščino mesta Ljubljane po svojih delegatih v zboru občin in zboru združenega dela skupščine mesta Ljubljane.

Zbori skupščine občine predstavljajo stalno konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljane.

Skupščina občine v skladu s statutom mesta in tem statutom z odlomkom določi način delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine mesta Ljubljane, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi občinske skupščine ter delegacijami samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima občinska skupščina v zborih skupščine mesta Ljubljane skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občinami, se vprašanja iz prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

210. člen

Pri uresničevanju sodelovanja občine in mesta, skupščina občine in njeni organi zlasti:

- izmenjujejo mnenja, predloge in stališča pri obravnavanju zadev z vseh področij družbenega življenja ter tako zagotavljajo enotno in usklajeno politiko ter enoten in usklajen razvoj v mestu in občini,

- predlagajo obravnavanje vprašanj iz pristojnosti mesta Ljubljane ter sprejem odlokov in drugih splošnih aktov,

- sodelujejo pri oblikovanju programov dela skupščine mesta Ljubljane in njenih organov.

Za reševanje vprašanj, pomembnih za občino in mesto, sodelujejo skupščina občine in njeni organi s skupščino mesta Ljubljane in njenimi organi tudi tako, da ustanavljajo skupne organe in organizacije, združujejo sredstva, organizirajo in izvajajo skupne dejavnosti za reševanje posameznih vprašanj ter razvijajo druge oblike sodelovanja.

2. Sodelovanje občine s SR Slovenijo in skupščino SFRJ

211. člen

Skupščina občine in njeni organi sodelujejo s skupščino SRS in njenimi organi, izmenjujejo mnenja o zadevah, ki so pomembne za občino in republiko ter dajejo predloge, mnenja in stališča o predlogih aktov in o vprašanjih, ki jih obravnava republiška skupščina.

Skupščina občine sodeluje s skupščino SRS tako, da v skladu z ustavo in zakonom samostojno ali sporazumno s skupščinami

drugih občin pošilja delegate v Zbor občin zbor združenega dela skupščine SRS.

Skupščina občine predstavlja stalno konferenco delegacij za delegiranje delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SRS ali pa za delegiranje delegatov v ta zbor določi skupine delegatov.

Skupščina občine v skladu z ustavo, zakonom in tem statutom, z odlokom določi način delegiranja delegatov v zbor občin in zbor združenega dela skupščine SRS, način njihovega povezovanja z zbori in drugimi organi skupščine občine ter delegacijami temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Če ima skupščina občine v zborih skupščin SRS skupnega delegata ali skupne delegate z drugo občino ali drugimi občinami, se vprašanja iz prejšnjega odstavka uredijo z dogovorom med skupščinami prizadetih občin.

Skupščina občine sodeluje z delegati Zveznega zbora Skupščin SFRJ.

3. Medobčinsko sodelovanje

212. člen

Občina sodeluje z drugimi občinami po načelih prostovoljnosti in solidarnosti ter v ta namen skupaj z njimi ustanavlja skupne organe, organizacije in službe za opravljanje zadev skupnega pomena in za zadovoljevanje skupnih potreb.

Za urejanje določenih zadev skupnega pomena lahko občina z drugimi občinami ustanovi skupni medobčinski organ samoupravljanja ali pa se združi v regionalne in druge skupnosti občin.

V medobčinskem organu samoupravljanja in v medobčinski skupnosti delegati združenih občin usklajujejo svoja stališča ter se dogovarjajo o urejanju skupnih vprašanj.

Zadeve skupnega pomena se določijo z dogovorom občin in v statutu skupnosti občin oz. medobčinskega organa samoupravljanja, ki ga sprejmejo skupščine združenih občin po razpravi med delovnimi ljudmi in občani v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih.

XIV. PRIZNANJA IN NAGRADE OBČINE

213. člen

Občina podeljuje priznanja in nagrade občine zaslužnim delovnim ljudem in občanom, organizacijam združenega dela in drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, za posebne uspehe dosežene na področju gospodarstva, znanosti, družbenih, samoupravnih, političnih in drugih dejavnosti pomembnih za razvoj in ugled občine.

Priznanja in nagrade občine podeljuje skupščina občine vsako leto ob praznovanju občinskega praznika – 27. aprila.

Za izredne zasluge pri razvoju in napredku občine, za izredne dosežke na raznih področjih družbenega življenja in dela v občini, mestu ali republiki lahko skupščina občine podeli posamezniku naslov častni občan občine Ljubljana Vič-Rudnik.

Pobudo za podelitev naslova častni občan sprejme in daje v soglasju z družbenopolitičnimi organizacijami občine občinska konferenca SZDL.

O podelitvi naslova častni občan odloča skupščina občine. Posebno listino častnega občana izroči v imenu skupščine občine, predsednik skupščine občine.

Skupščina občine lahko podeljuje domicil partizanskim enotam in organizacijam.

214. člen

Priznanja in nagrade občine so:

1. nagrada občine Ljubljana Vič-Rudnik je skulptura v bronu »Lovec z Barja«
2. priznanje občine Ljubljana Vič-Rudnik je grafika »Lovec z Barja«.

215. člen

Pogoje, postopek in način podeljevanja nagrad in priznanj občine, njihovo obliko, evidenco prejemnikov priznanja in nagrad občine in druga vprašanja, ki se nanašajo na priznanja in nagrade občine, ureja skupščina občine z odlokom.

XV. SPREMEMBE STATUTA OBČINE

216. člen

Pobudo za spremembo statuta občine lahko dajo skupščina občine, njeni zbori ali izvršni svet, organizacije združenega dela, SIS, krajevne skupnosti, družbenopolitične organizacije in druge samoupravne organizacije in skupnosti, društva ter zbori delovnih ljudi in občanov.

O pobudi razpravlja in odloča skupščina občine; v primeru, da jo sprejme, določi organ, ki izdelava predlog za uvedbo postopka za spremembo statuta občine.

217. člen

Predlog za uvedbo postopka za spremembo statuta občine lahko da vsak zbor skupščine občine, izvršni svet in skupina najmanj 10 delegatov v zboru skupščine.

Predlog za uvedbo postopka za spremembo statuta občine mora biti obrazložen. Predlog za uvedbo postopka za spremembo statuta občine je sprejet, ko tako odločijo vsi zbori skupščine občine.

Skupščina občine ob prejemu predloga za spremembo statuta občine tudi določi, kdo izdelava besedilo sprememb.

218. člen

O spremembi statuta občine odločajo po razpravi v organih socialistične zveze delovnega ljudstva občine, vsi zbori skupščine občine.

Sprememba statuta je sprejeta, če z njo soglašajo vsi zbori skupščine občine.

XVI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

219. člen

Ta statut začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SR Slovenije. Z dnem uveljavitve tega statuta, preneha veljati statut občine Ljubljana Vič-Rudnik (Uradni list SRS, št. 2/78 in 35/81).

220. člen

Določbe statuta, ki urejajo pravice in dolžnosti občine začno veljati z dnem, ko se prvič sestanejo zbori skupščine občine na podlagi splošnih volitev delegacij in delegatov v letu 1986.

221. člen

Vsi predpisi občine, ki niso usklajeni s tem statutom, morajo biti z njim usklajeni, najkasneje do 31. 12. 1987.

Delegatsko gradivo izhaja v okviru občinskega glasila SZDL Ljubljana Vič-Rudnik Naša komuna. Gradivo pripravlja za tisk sekretariat skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik.
Tisk: Tiskarna ČGP »Delo« – Po mnenju sekretariata za informacije izvršnega sveta SRS je Naša komuna oproščena prometnega davka.